

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

TERMIJNEN VAN HERTROUW

Wat de mogelijkheid tot het aangaan van een nieuw huwelijk betreft, voorziet het rechtssysteem, zoals het door de Code Napoléon van 1804 uitgebouwd werd, meerdere termijnen, die — in alle gevallen voor de vrouw en in stellig minder talrijke omstandigheden voor de man — de onmiddellijke voltrekking van een nieuw huwelijk beletten. Overigens beschikte het oude art. 298 B.W. bovendien nog, dat de schuldige echtgenoot nooit zijn medeplichtige kan huwen, indien de echtscheiding in rechte toegestaan is uit hoofde van overspel. Het aldus in 1804 gecodificeerde rechtsregime onderging in de loop der tijden slechts twee wijzigingen. De eerste resulteert uit de wet van 16 april 1935 en karakteriseert zich door haar beperkt voorwerp : zij beperkt immers alleen in de tijdsorde het absoluut huwelijksbeletsel, dat bedoeld is door het reeds geciteerde art. 298 B.W. De tweede wijziging daarentegen heeft een meer algemene draagwijdte. Zij spruit voort uit de wet van 30 juni 1956.

I. — De zgn. viduïteitstermijn.

Vóór de wet van 30 juni 1956 kende het door de Code Napoléon van 1804 voorziene rechtssysteem allereerst een verbod, dat aan de vrouw opgelegd was en dat haar belette een nieuw huwelijk aan te gaan binnen de tien volle maanden, die volgden op de dag, waarop zij opgehouden had getrouwde vrouw te zijn. Dat huwelijksbeletsel vertoonde een volstrekt algemeen kenmerk : het trof immers zowel de vrouw, waarvan het huwelijk ontbonden was door het overlijden van de man (art. 228 B.W.), als de vrouw, die haar huwelijk ontbonden zag door echtscheiding, « uitgesproken wegens een bepaalde oorzaak » (art. 296 B.W.). Bovendien werd het bedoelde huwelijksbeletsel ook toepasselijk geacht bij ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed in toepassing van art. 310 B.W., alsmede op de vrouw, waarvan het huwelijk gerechtelijk nietig was verklaard geworden (A. Kluyskens, *Personen- en Familierecht*, Antwerpen, 1942, p. 223).

Princiepelijk verrechtvaardigt het besproken huwelijksbeletsel zich ten volle en morele overwegingen dienen daartoe niet eens in aanmerking genomen te worden. Een louter praktische reden — nl. de « *perturbatio sanguinis* » — motiveert in beginsel volledig de zgn. viduïteitstermijn, die moet verhinderen, dat een kind aan twee vaders zou kunnen toegeschreven worden. Het onmiddellijk hertrouwen der vrouw na de

ontbinding van haar huwelijk, gevolgd door haar bevalling binnen de viduïteitstermijn, impliceren inderdaad, dat het kind aan de beide achtereenvolgende echtgenoten der vrouw kan toegeschreven worden. Het wettelijk vermoeden nopens de duur der dracht brengt immers eensdeels mede, dat het kind nog kan zijn verwekt geweest door de vorige echtgenoot der vrouw, terwijl het adagium : « *Pater est is, quem nuptiae demonstrant* » meteen haar huidige echtgenoot als vader van het kind aanwijst.

Het ongewenst karakter van een dusdanige toestand behoeft natuurlijk niet nader onderlijnd te worden en het is precies om die « *perturbatio sanguinis* »-vrees, dat de wet van 30 juni 1956 het besproken huwelijksbeletsel als principiële regel behouden heeft. Deze wet heeft echter het volstrekt absoluut karakter (Fl. de Schutter, *De Burgerlijke Stand*, Lier, 1934, p. 131, nr 536) van de zgn. viduïteitstermijn verzacht door het invoeren van een tweetal uitzonderingen, die in zeer bepaalde omstandigheden de duur van het huwelijksbeletsel beperken en zelfs volledig opheffen en dus het nieuw huwelijk der vrouw binnen de viduïteitstermijn mogelijk maken. De eerste uitzondering werkt van rechtswege en automatisch — d.i. buiten elke rechterlijke tussenkomst — en zulks van af het moment, dat de wettelijk gestelde voorwaarde is vervuld. De tweede uitzondering daarentegen moet resulteren uit een rechterlijke beslissing, die de viduïteitstermijn verkort of zelfs opheft in de omstandigheden, die daarvoor door de wet zijn aangeduid geworden.

De eerste uitzondering op het principieel behouden huwelijksbeletsel in verband met de viduïteitstermijn bestaat in de bevalling. Na beschikt te hebben : « De vrouw kan geen nieuw huwelijk sluiten tenzij nadat driehonderd volle dagen sedert de ontbinding van het vorige huwelijk verlopen zijn », vervolgt art. 1 der wet van 30 juni 1956 (art. 228, al. 2 B.W.) : « Die termijn neemt een einde bij bevalling ». Eens dat de vrouw tijdens de viduïteitstermijn bevallen is kan er verder geen vrees voor « *perturbatio sanguinis* » meer bestaan en het behoud van de viduïteitstermijn verrechtvaardigt zich dan ook niet meer. Van rechtswege en automatisch — d.i. buiten elke rechterlijke tussenkomst — mag de vrouw van dat ogenblik af hertrouwen. De wijziging, die de wet van 30 juni 1956 ten deze aan het stelsel der huwelijksbeletfels heeft gebracht, beantwoordt aan een opvatting, die door de rechtsleer (A. Kluyskens, o.c., p. 223 ; H. de Page, *Traité élém.*,

dl I (2e uitg.), Brussel, 1939, p. 670) immer was verdedigd geworden.

De wet van 30 juni 1956 heeft een tweede geval voorzien, waarbij de viduiteitstermijn verkort — en zelfs helemaal opgeheven — kan worden. Deze uitzondering werkt niet van ambtswege: zij veronderstelt de tussenkomst der rechterlijke macht, die het verzoek tot verkorting of opheffing van de viduiteitstermijn in bepaalde omstandigheden kan inwilligen. Zulks zal met name telkenmale kunnen geschieden, wanneer het blijkt, dat fysieke of daarmede gelijkgestelde redenen uitsluiten, dat aan de gewezen echtgenoot der vrouw het vaderschap zou kunnen toegeschreven worden over het kind, waarvan de vrouw tijdens de viduiteitstermijn bevallen zou. De verwerving van die zekerheid sluit alle mogelijkheid van «*perturbatio sanguinis*» uit en het behoud van het huwelijksbeletsel verliest daardoor zijn bestaansreden, zodat het redelijk bleek toepassing te laten wedervaren aan het adagium: «*Cessante causa legis, cessat lex*».

Aldus zal de rechterlijke macht de door art. 228, al. 1 B.W. gestelde termijn kunnen verkorten op verzoek van de vrouw, mitsdien zij bewijze, «dat haar man, hetzij uit oorzaak van verwijdering, hetzij ten gevolge van enig toeval, doorlopend in de fysieke onmogelijkheid is geweest om met haar gemeenschap te hebben». De viduiteitstermijn kan zelfs opgeheven worden, «indien deze onmogelijkheid om gemeenschap te hebben ten minste driehonderd dagen heeft geduurd» (art. 1, al. 3 der wet van 30 juni 1956: art. 228, al. 3 B.W.). De verkorting en de opheffing van de viduiteitstermijn worden dienvolgens afhankelijk gesteld van de doorlopende duur der fysieke onmogelijkheid, waarin de echtgenoot en de vrouw verkeerden om met elkander vleselijke gemeenschap te onderhouden uit oorzaak van verwijdering of ten gevolge van enig toeval. De duur geldt inderdaad als het element, dat alle «*perturbatio sanguinis*» moet uitsluiten.

Met het oog op de verkorting of de opheffing van de viduiteitstermijn, zal de rechterlijke macht met de hierboven beschreven fysieke onmogelijkheid dienen gelijk te stellen: «de morele onmogelijkheid om gemeenschap te hebben als gevolg van het feit dat de vrouw, in de loop van de echtscheidingsproceduur die tot de ontbinding van het huwelijk heeft geleid, of van de proceduur tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed die hangende was bij het overlijden van de man, rechterlijk gemachtigd is een afzonderlijke verblijfplaats te hebben» (art. 1, al. 4 der wet van 30 juni 1956: art. 228, al. 4 B.W.). De wet veralgemeent het «*quod plerumque fit*» en aanvaardt, dat de echtgenoten in de aangeduide voorwaarden werkdadig steeds gescheiden hebben geleefd, zodat een gebeurlijke bevalling binnen de viduiteitstermijn tot geen «*perturbatio sanguinis*» kan aanleiding geven. Zulks impliceert meteen, dat de eis tot verkorting of tot opheffing van de viduiteitstermijn niet zal kunnen aanvaard worden, «indien vaststaat, dat beide echtgenoten feitelijk herenigd zijn geweest» (art. 228, al. 4 *in fine* B.W.).

Zal de vrouw zich op de morele onmogelijkheid om gemeenschap te hebben mogen beroepen om de viduiteitstermijn te doen verkorten of opheffen, zo zij tijdens de scheidingsproceduur rechterlijk niet gemachtigd werd om een afzonderlijke verblijfplaats te hebben? Het wil ons voorkomen, dat deze vraag in bevestigende zin dient beantwoord te worden en dat met name het proces-verbaal, dat de niet-verzoening der echtgenoten in de scheidingsrechtspleging heeft vastgesteld, behoeft gelijkgesteld te worden met de rechterlijke machtiging om een afzonderlijke verblijfplaats te hebben. Deze extensieve of analogische wetsverklaring vindt algehele verrechtvaardiging in de

onbetwistbare vaststelling, dat de quasi-eensgezinde jurisprudentie (zie de opsomming in H. de Page, o.c. *Compl.*, dl I, p. 456, nr 1090; Brussel, 14 juni 1949, R.W., 1949-1950, 199) dezelfde opvatting huldigt in verband met art. 313, al. 2 B.W., dat het statuut der ontkenning bij wijze van enkele verklaring organiseert. Dit rechtssysteem nu, alsmede de bewoordingen, waardoor het tot uiting is gebracht, vertonen een zo in het oog springend parallelisme met het nieuwe art. 228, al. 4 B.W., dat eenzelfde wetsuitlegging stellig geboden is.

Weliswaar is er uitzonderlijk beweerd geworden, dat die analogische of extensieve interpretatie van art. 313, al. 2 B.W., gewijzigd door de wet van 20 maart 1927, strijdt met de letter der wet en dat ze dient verworpen te worden op een gebied, dat tot de openbare orde behoort. Die redenering lijkt niet overtuigend en de stelling der jurisprudentie beantwoordt ten volle aan de wezenlijke en fundamentele bedoelingen van de wetgever. Deze wenste de mogelijkheid tot ontkenning bij wijze van enkele verklaring in te voeren op de algemene wijze, die bestond in het door hem gekopieerde model, nl. de Franse wet van 6 december 1850. Hij verloor echter al kopiërend uit het oog, dat in Frankrijk elk scheidingsgeding principieel ab initio de vrouw zich een afzonderlijke verblijfplaats toegevoegd ziet (artt. 236 en 237 van de *Code civil*, gewijzigd door de wet van 18 april 1886), terwijl in ons rechtssysteem de aanwijzing ener afzonderlijke verblijfplaats door de vrouw gewoonlijk slechts accideel — en dus alleszins niet in elk scheidingsgeding — wordt benaarstigd. Dit uit het oog verloren bestanddeel vermag de algemeenheid der bedoeling van de wetgever niet te verminken, zodat de geciteerde rechtspraak nopens art. 313, al. 2 B.W.... en dus nopens het nieuwe art. 228, al. 4 B.W. ten volle verrechtvaardigd is.

De fysieke en morele onmogelijkheid om gemeenschap te hebben verkorten of heffen de viduiteitstermijn niet van ambtswege op: de verkorting of de opheffing moeten in rechte gevorderd worden. Welke rechtspleging dient daarvoor gevolgd te worden? Het onderzoek dezer aangelegenheid berust op een onderscheid, dat bepaald wordt door de oorzaak, die de ontbinding van het huwelijk heeft medegebracht. Is het huwelijk ontbonden door de dood van de man of door een echtscheiding door onderlinge toestemming (zie verder), dan zal de vrouw — om de verkorting van de viduiteitstermijn van driehonderd volle dagen te bekomen — een verzoekschrift moeten aanbieden aan de rechtbank van haar woonplaats (art. 1, al. 3 *in pr.* der wet van 30 juni 1956: art. 228, al. 5 B.W.) en deze doet uitspraak, «het openbaar ministerie gehoord en de echtgenoot opgeroepen zijnde». Deze oproeping zal natuurlijk onmogelijk zijn bij ontbinding van het huwelijk door de dood van de man. «De zaak, zo vervolgt de wet, wordt in raadkamer behandeld en de bepalingen van de laatste drie leden van artikel 298 zijn toepasselijk» (art. 228, al. 5 B.W.). Bovendien beschikt art. 1, al. 6 der besproken wet nog: «Een verzoek tot verkorting van de termijn, afgewezen bij een rechterlijke beslissing die niet vatbaar is voor hoger beroep, kan opnieuw ingediend worden ingeval zich nieuwe feiten voordoen» (art. 228, al. 6 B.W.).

Wordt het huwelijk ontbonden door een echtscheiding wegens bepaalde oorzaak en worden de voorwaarden van fysieke of morele onmogelijkheid om gemeenschap te hebben vervuld geacht, dan «kan de rechter,...., in het vonnis of het arrest tot echtscheiding het verzoek van de vrouw inwilligen tot verkorting of opheffing van de termijn van driehonderd dagen, die haar voor elk nieuw huwelijk door dit artikel —

bedoeld is art. 228, al. 1 B.W. — wordt opgelegd» (art. 296, al. 1 B.W., gewijzigd door art. 3, al. 1 der wet van 30 juni 1956). Art. 3, al. 2 derzelfde wet beschikt bovendien: « Ingeval de echtscheiding is toegestaan zonder dat de eis tot verkorting van de termijn van hertrouw bij de rechter aanhangig was gemaakt, blijft alleen de rechtbank van eerste aanleg die over de eis tot echtscheiding uitspraak heeft gedaan, bevoegd om te beslissen over het verzoek, door de vrouw ingediend... Indien de echtscheiding in het buitenland is toegestaan, is evenwel de rechtbank van de woonplaats der vrouw bevoegd». De rechtspleging is degene, die hierboven beschreven is.

II. — *Echtscheiding door onderlinge toestemming.*

Vóór de wet van 30 juni 1956 kende het door de Code Napoléon van 1804 uitgebouwde rechtssysteem een tweede geval, waarin het aangaan van een nieuw huwelijk belet werd. Het was voorzien in art. 297 B.W., dat luidde in dezer voege: « In geval van echtscheiding door onderlinge toestemming, kan geen van beide echtgenoten eerder een nieuw huwelijk aangaan dan drie jaar na de uitspraak van de echtscheiding». Het hierdoor gevestigde huwelijksbeletsel, dat de beide echtgenoten betrof, beoogde geenszins het vermijden ener «*perturbatio sanguinis*» en de daaruit voortvloeiende vaderschapconflicten. Het had in wezen tot doel « de echtscheiding door onderlinge toestemming zo weinig aantrekkelijk en dus zo zeldzaam mogelijk te maken» (A. Kluyskens, *o.c.*, p. 223). Art. 4 der wet van 30 juni 1956 heeft art. 297 B.W. eenvoudig opgeheven, zodat het besproken huwelijksbeletsel thans uit ons rechtssysteem verwijderd is.

Het oogmerk, dat de wetgever van 1804 zich gesteld had bij de uitvaardiging van art. 297 B.W. is in feite nooit verwezenlijkt geworden. Tussen al de wetsbeschikkingen, die de echtscheiding door onderlinge toestemming beheersen, schrikte art. 297 B.W. wel het minste de echtgenoten af. De gescheiden echtgenoten, die door het huwelijksbeletsel getroffen waren, gingen meestendeels in boelingschap leven en gaven alzo aanleiding tot de meest betreurenswaardige rechtsgevolgen. De meer gefortuneerden hertrouwden — met de hulp van gespecialiseerde agentschappen — in het buitenland. Het door art. 297 B.W. voorziene huwelijksbeletsel bond inderdaad alleen de Belgische ambtenaar van de burgerlijke stand en het kon alleszins de nietigheid van het nieuwe huwelijk niet veroorzaken. Het was immers alleen bekleed met een louter verbiedend karakter en kon aldus de nietigheid van het huwelijk niet voor gevolg hebben (Fl. de Schutter, *o.c.*, p. 132, nr 538).

De opheffing van art. 297 B.W. brengt mede, dat voortaan de door onderlinge toestemming uit de echt gescheiden man onmiddellijk zal kunnen hertrouwen. De echtgenote daarentegen blijft vanzelfsprekend onderworpen aan de algemene regel, die vervat is in art. 228, al. 1 B.W.: zij kan geen nieuw huwelijk sluiten tenzij nadat driehonderd volle dagen verlopen zijn sedert de ontbinding van het vorige huwelijk. Die termijn zal van rechtswege vervallen bij de bevaling der vrouw tijdens de viduiteitstermijn. Verder zal de vrouw de opheffing of de verkorting van de termijn van driehonderd volle dagen kunnen benaastigen, zo zij de doorlopende fysieke onmogelijkheid — uit oorzaak van verwijdering of ten gevolge van enig toeval — bewijst van alle vleeselijke gemeenschap met haar echtgenoot en zulks overeenkomstig de regelen, die hierboven zijn uiteengezet geworden.

Zal de door onderlinge toestemming uit de echt gescheiden vrouw zich kunnen beroepen op de morele

onmogelijkheid om gemeenschap te hebben, zoals de wegens bepaalde oorzaak uit de echt gescheiden vrouw het vermogen te doen? Het ontkennend antwoord dringt zich alhier ongetwijfeld op. Weliswaar assimileert de wet van 30 juni 1956 de morele onmogelijkheid om gemeenschap te hebben aan de fysieke onmogelijkheid, doch die gelijkstelling geldt alleen — en kan dus enkel aanvaard worden — in de zeer speciale omstandigheden, die de wet uiterst precies heeft aangeduid. Vereist is inderdaad — en de wet is in formele en ondubbelzinnige bewoordingen opgesteld — het bestaan ener scheidingsprocedure wegens bepaalde oorzaak, waarbij uiteraard elke onderlinge verstandhouding uitgesloten is geacht op grond van grieven, die aan de openbaarheid worden prijsgegeven. De morele onmogelijkheid om gemeenschap te hebben gelijkstellen met de fysieke onmogelijkheid en zulks buiten het precies door de wet omschreven gebied, kan juridisch niet verantwoord worden. Die stelling lijkt des te meer onaanvechtbaar, dewijl in zaken van echtscheiding door onderlinge toestemming de ontkenning bij wijze van enkele verklaring wellicht eveneens niet kan optreden in toepassing van art. 313, al. 2 B.W. (contra: Brussel, 22 april 1942, *Pas.*, 1942,250).

III. — *Echtscheiding wegens overspel.*

De Code Napoléon van 1804 — en hierbij raken we de derde termijn aan, die het aangaan van een nieuw huwelijk belet — verbood na wegens overspel tot stand gekomen echtscheiding op absolute manier het huwelijk tussen de schuldige echtgenoot en diens medeplichtige. Het oude art. 298 B.W. was gegrondvest op morele overwegingen: de wetgever wou verhinderen, dat de ergste tekortkoming aan de huwelijksrouw als het ware zou uitgewist worden door het later huwelijk tussen de schuldige echtgenoot en diens medeplichtige. Vanzelfsprekend leidde die verbiedende beschikking tot de vermeerdering der onwettige huishoudens. Om de daaruit resulterende nadelen te ondervangen, werd het absoluut verbod van 1804 vervangen door een tijdelijk verbod van drie jaar. Zulks geschiedde door de wet van 16 april 1935, die bovendien om ernstige redenen de gerechtelijke mogelijkheid opende om een kortere termijn te doen stellen. Het statuut van het onderhavige huwelijksbeletsel is door de wet van 30 juni 1956 slechts gewijzigd op het gebied van een paar proceduurelementen.

Reeds bij het vonnis, dat de echtscheiding wegens overspel toestaat, kan de rechter om ernstige redenen een kortere termijn stellen, dan de principiële driejarige termijn, die voorzien is door art. 298, al. 1 B.W. Na de echtscheiding kunnen de betrokkenen, eveneens om ernstige redenen, bij de rechtbank, die beslist heeft over de eis tot echtscheiding, een verzoekschrift tot verkorting van de driejarige termijn indienen. De rechtbank der woonplaats van de verzoeker zal bevoegd zijn, zo de echtscheiding in het buitenland is tot stand gekomen. De rechtbank doet uitspraak over het verzoekschrift, het openbaar ministerie gehoord en de echtgenoot te wiens voordele de echtscheiding werd toegestaan, opgeroepen zijnde. De zaak wordt in raadkamer behandeld en het vonnis wordt in openbare terechtzitting uitgesproken. Voor het Hof van Beroep wordt de zaak eveneens in raadkamer behandeld en het arrest wordt in openbare terechtzitting uitgesproken.

De hierboven in herinnering gebrachte grond-, bevoegdheids- en rechtsplegingsregelen, uitgedacht door de wet van 16 april 1935, zijn ongewijzigd overgenomen door art. 5 der wet van 30 juni 1956, dat het nieuwe art. 298 B.W. is geworden. Alleen een paar

rechtsplegingsaangelegenheden werden door de nieuwe wet gewijzigd. Te voren konden én de verzoekende partij én de echtgenoot, die de echtscheiding had bekomen, beroep aantekenen (L. van Bauwel, *Burgerlijk Procesrecht*, dl VI, Antwerpen, 1940, p. 56, nr 1156). Art. 298, al. 6 B.W. kent voortaan dat vermogen nog slechts toe aan de verzoeker. In stede van binnen vijftien dagen na de betekening van het vonnis, zal in

de toekomst in hoger beroep moeten gekomen worden « binnen twee maanden te rekenen van de uitspraak van het vonnis ». Ten slotte heeft art. 298, al. 8 B.W. de vroeger schorsend werkende voorziening in verbrekking vervangen door de beschikking: « Het arrest is niet vatbaar voor voorziening in cassatie ».

Raymond JACOBS.

Het 16e Congres van de «Union Internationale des Avocats» te Parijs (15-20 juli 1956)

De congressen van de Union internationale des Avocats hebben in de laatste jaren steeds aanleiding gegeven tot grootse manifestaties die van betekenis zijn in het leven der balie op internationaal terrein. Wij denken hierbij terug aan het overheerlijke congres te Wenen in 1954, waar de Oostenrijkse confraters onder voorzitterschap van hun deken, Dr. Hunna, de advocaten uit alle delen van de wereld een fantastische ontvangst hadden voorbereid, niettegenstaande toen nog de Russische troepen door de straten hunner stad defileerden. Ieder die dit congres heeft bijgewoond bewaart in zich de herinnering aan de grandiose ontvangst aangeboden op het paleis te Schönbrunn door de kanselier der Republiek en aan de oneindige vele liefvalligheden waarmee al de deelnemers overstelpt werden vanwege de Weense confraters.

Vorig jaar was het het schitterend congres te Brussel onder leiding van stafhouder Jean Thevenet. Wie zou hierbij niet in zijn herinnering oproepen het overheerlijk slotbanket dat ingericht was in de grote wandelzaal van het Gerechtshof te Brussel met het concert der jachthoornblazers uit St.-Hubert.

Dat Parijs, waar dit jaar van 15 tot 20 juli het congres was ingericht geworden, niet zou onderdoen voor Wenen of Brussel sprak vanzelf en de samenwerking in de Franse hoofdstad, onder leiding van de zo gezaghebbende voorzitter Mr. Robert Martin, is dan ook uitgegroeid tot iets zeer bijzonders waarbij een prachtig evenwicht werd tot stand gebracht tussen de hartelijkheid van de ontvangst, de somptuositeit van de gezelligheidsmanifestaties en de degelijkheid van het gepresterde werk.

* * *

Reeds op zaterdag, 14 juli, waren talrijke congressisten te Parijs toegekomen en had er een hartelijk contact plaats met vele leden der Parijse balie. Deze hadden ervoor gezorgd dat hun vreemde confraters in de beste voorwaarden de gelegenheid kregen om het zo beroemd jaarlijks militair « défilé du 14 juillet » bij te wonen. Velen hebben dan ook genoten van dit onvergetelijk schouwspel en hebben de gelegenheid gehad deelachtig te zijn aan de zo bijzondere atmosfeer welke te Parijs heerst op de Nationale Feestdag, waarbij de traditionele vuurwerken, 's avonds op de kaaien der Seine niet werden vergeten.

* * *

Op zondag 15 juli had in het Gerechtshof de ontvangst plaats van de congressisten door de Heer René William Thorp, stafhouder der balie van Parijs. In de wandelzaal was gezorgd voor een uitstekende organisatie, waarbij aan elk der aanwezigen de vereiste documentatie werd bezorgd, en er was in de gangen een tentoonstelling ingericht van Franse boeken en

tijdschriften op het gebied van het recht, die voor de vreemdelingen uiterst nuttig en leerzaam was.

De eigenlijke ontvangst had plaats in de zo eerbiedwaardige bibliotheek der balie van Parijs, waar telkenjare de plechtige openingszittingen van de Conférence du Stage gehouden worden. De Heer Stafhouder Thorp wist diepgevoelde woorden te vinden om de afgevaardigden der balies van haast alle landen der wereld welkom te heten en hun in het kort enkele essentiële tradities der Parijse balie te doen kennen. Na deze plechtige toespraak werd, onder de leiding van uiterst bevoegde confraters, het zo interessant museum van het gerechtshof bezocht, waarna in de wandelzaal een erewijn werd geschonken bij een wel voorzien buffet. De gezellige atmosfeer welke er heerste was uiterst bevorderlijk voor het aanleggen van contacten tussen de confraters der verschillende landen, het was een verkwikkend weerzien tussen vele vrienden en talrijke nieuwe vriendschapsbanden werden aangeknoopt.

* * *

De plechtige openingszitting van het congres had plaats op maandag, 16 juli, in het historisch lokaal der eerste kamer van het Hof van Beroep, onder voorzitterschap van de Heer Minister Robert Schuman en in aanwezigheid van talrijke hoogwaardigheidsbekleders, magistraten en diplomaten. De voorzitter van de Union internationale des Avocats Mr. Rozert Martin, sprak een merkwaardige rede uit, in de sobere en beheerste toon die hem eigen is, rede waarin hij de betekenis van de Union onderlijnde, de aanwezigen welkom heette, de openbare besturen en hoogwaardigheidsbekleders bedankte voor hun steun of hun aanwezigheid en op bondige wijze schetste wat door de Union in de laatste jaren verwezenlijkt was geworden. Verschillende vreemde afgevaardigden namen na hem het woord: Mrs. E. Smythe Gambrell, voorzitter van de American Bar Association, de Heer H. P. Schmid, voorzitter van het Zwitsers verbond der Advocaten, de Heer Manuel Escobedo namens de Consejo general de los illustres colegios de Abogados de Espana en Sir Frank Soskice namens de General Council of the Bar of England. Mr. Mario Braschi uit Milaan, ondervoorzitter van de Union internationale, die ook op de lijst der sprekers vermeld stond vroeg oorlof om zijn beurt af te staan aan Mr. Calamandrei der balie van Firenze. Het was voor al de aanwezigen een groot genot te kunnen luisteren naar de uiterst fijne improvisatie van deze hoogstaande confrater, waarvan de toespraak ten volle de uitzonderlijk grote faam, waarvan hij in de internationale rechtswereld geniet, eens te meer rechtvaardigde. Ieder kent inderdaad het prachtig boekje, dat door hem werd geschreven « Eloges des juges par un avocat » dat in haast alle werelddalen werd vertaald. Het is een zo fijne uitdieping van de bijzondere psycho-

logie van rechters en advocaten, het bevat zulke subtiële ontledingën betreffende ons beroepsleven, dat het zonder twijfel mag beschouwd worden als een van de merkwaardigste geschriften die ooit aan het rechtsleven werden gewijd, en tevens als een uitzonderlijk hoogstaand artistiek werk. Het onbedarend applaus dat de spreker te beurt viel ging niet alleen naar de schitterende improvisator, doch tevens naar de grote advocaat en de fijne artist die ons over ons beroepsleven een onvergetelijk meesterstuk heeft geschonken.

Ten slotte sprak nog de Heer Robert Schumann, gedegen en zakelijk zoals hij dit gewoon is, om zijn heimwee mede te delen naar het beroep dat hij gedurende dertig jaar heeft uitgeoefend en de Union internationale des avocats de verzekering te geven van de belangstelling en de steun der Franse overheid.

* * *

Dezelfde dag had in de namiddag de eerste werkvergadering plaats waar de Heer stafhouder Jean Thevenet zijn verslag zou uitbrengen over « La formation des avocats dans le monde ». De term « verslag » roept voor de geest een droge en zakelijke uiteenzetting, overlast met aanhalingen en statistieken, waarvan de waarde gemeten wordt aan de er in voorkomende cijfers en datums. Aan dit begrip beantwoordde de rede van stafhouder Jean Thevenet allerminst. Het was geenszins een droog gedocumenteerd verslag dat ons hier werd gegeven, doch een conferentie van hoge artistieke waarde, vol sprankelende geest, tintelend van fijne humor, doorspekt met herinneringen aan verre reizen en aan persoonlijke contacten met confraters in alle werelddelen, het alles voorgebracht in een allersierlijkste vorm, vol subtiële nuances, waardoor gedurende bijna twee uren het zo gemengd auditorium geboeid werd. Alle aanwezigen waren in de hoogste mate opgetogen en het was een groot succes voor de Belgische afvaardiging dat haar woordvoerder op zo overheerlijke wijze het congres werkelijk had weten in vervoering te brengen. Wij zijn zo gelukkig aan onze lezers te kunnen aankondigen dat stafhouder Jean Thevenet ons wel heeft willen toelaten de Nederlandse tekst van zijn rede in een der eerstkomende nummers van het Rechtskundig Weekblad te publiceren.

Op het einde van de namiddag werd het congres ontvangen op het Stadhuis te Parijs door de Heer Pierre Ruais, voorzitter van de Conseil municipal. In de historische zalen sprak de Heer Ruais zijn waardering uit voor de balie, waarna voorzitter Robert Martin in naam van de aanwezigen verklaarde hoezeer de vreemde afgevaardigden het op prijs stelden in dit stadhuis, waarin zozeer het hart van Parijs klopt, te kunnen ontvangen worden. En lang werd er nog gepraat en geproefd rond het voortreffelijk buffet.

* * *

De werksitting van dinsdag 17 juli was gewijd aan verschillende vraagstukken, die in de hoogste mate de balie op internationaal gebied aanbelangen. De Heer Lloyd Wright, oud-voorzitter van de American Bar Association en tegenwoordig voorzitter van de International Bar Association, sprak over de internationale gerechtelijke samenwerking. In zijn uiteenzetting deelde hij mede welke wetgevende maatregelen op het punt stonden getroffen te worden in de Verenigde Staten om de betere kennis van de afzonderlijke wetgeving van elk der deelstaten te bevorderen en tot grotere eenheid in deze wetgeving te komen. Het wetsontwerp dat thans in de U.S.A. met dit doel ter studie ligt kan als voorbeeld dienen voor een grotere internationale samenwerking op gerechtelijk gebied. De vergadering besliste dan ook een commissie samen te stellen met

het doel in een nabije toekomst een dergelijke internationale samenwerking tot stand te brengen.

Verder kwamen in dezelfde zitting nog ter sprake het internationaal bewijsrecht en de uitvoering der vreemde vonnissen, problemen van het hoogste belang voor al de advocaten, waaromtrent op een verheven peil van gedachten gewisseld werd.

* * *

De organisatoren van het congres hadden de gelukkige gedachte opgevat op dinsdag namiddag een uitstap in te richten naar Reims, waar de beroemde kelders van het huis Vve Clicquot zouden bezocht worden en waar ook de feestmaaltijd zou plaats hebben.

Met een speciale trein, die volledig gevuld was, vertrokken al de deelnemers aan de Gare de l'Est, om in de namiddag te Reims toe te komen. Onder bevoegde leiding werden de eindeloze champagne-kelders bezocht en met spanning werd het interessant procédé van het voorbereiden en bottelen der champagne-flessen gevolgd. Het bestuur van het huis Clicquot vergastte al de aanwezigen op een degustatie van de beste harer producten en het hoeft niet gezegd dat zulks van aard was om zeer spoedig de gezellige stemming ten top te drijven. Deze stemming schaadde nochtans niet in het minst aan het daaropvolgend bezoek dat gebracht werd aan de eerbiedwaardige kathedraal van Reims, waarvan de geschiedenis en de bewonderenswaardige restauratie na de ramp, die haar getroffen had in de oorlog 1914-18, door bijzondere deskundige persoonlijkheden werd toegelicht.

Niemand zal echter ooit de aanblik kunnen vergeten die zich voordeed wanneer de congressisten de zaal binnentraden waarin de feestmaaltijd zou plaats hebben. Hier was alles eigenaardig en oorspronkelijk. Geen eretafel, zoals dit bij dergelijke congressen het gebruik is, doch een onafzienbare hoeveelheid gezellige kleine tafeltjes waarrond de groepen zich vrij konden vormen, tafeltjes bestaande uit een blad rustend op een champagnevat, met een allerfijnste smaak versierd met bloemen en verlicht door kaarsen die op champagne-flessen stonden. Het personeel van het huis Clicquot met blauwe kiel, witte schort en zwart zijden pet droeg de magnums rond en stelde het zich als een point d'honneur dat geen enkel glas ook maar één seconde niet tot de boord zou gevuld zijn. Het menu, dat tijdens dit feestmaal werd opgediend, was een wonderlijk meesterstuk van de hoogste Franse kookkunst. En de euphorie van al de genodigden steeg nog een graad hoger wanneer werd aangekondigd dat er tijdens dit maal geen toasten zouden worden uitgesproken. De voorzitter Robert Martin beperkte er zich dan ook toe het huis Veuve Clicquot te bedanken voor de onvergetelijke ontvangst die het aan de advocaten wel had willen aanbieden en veropenbaarde op ondeugende wijze een confidentialie, die hem gedaan was geworden door de voorzitter van de American Bar Association, dat deze had gezworen voor eeuwig vaarwel te zeggen zowel aan Coca-Cola als aan whisky en zich voortaan uitsluitend te houden aan de Champagne.

Wanneer rond middernacht de speciale trein te Reims vertrok, nadat de congressisten nog per auto een toer hadden gedaan in de wondermooi verlichte stad, was voorzeker het gevoel van internationale confraterniteit gestegen tot een zelden bereikte hoogte.

* * *

Zomin de officiële plechtigheden als de gezellige feestelijkheden hebben enige schade gedaan aan het positieve werk van het congres, want zowel de woensdag morgen als de donderdag morgen werd er druk in commissie vergaderd en werden, na belangrijke discus-

sies, besluiten genomen waardoor de oriëntatie der verdere werkzaamheden van de Union internationale des Avocats werd uitgestippeld.

Woensdag 18 juli had opnieuw een algemene vergadering plaats waar over belangrijke vraagpunten werd gerapporteerd. Mr. Pieter Sanders uit Nederland bracht verslag uit over de internationale handelsarbitrage. Dat hij dit deed op even gemakkelijke en vlotte wijze in het Frans, in het Engels en in het Duits wekte de algemene bewondering. Mr. Werner Kalsbach uit Duitsland sprak over de organisatie der balies in de wereld, terwijl Mr. Charles Jeantet het had over de internationale rechtbanken. Deze zitting werd besloten met een merkwaardige uiteenzetting van onze Luxemburgse confrater Mr. Ernest Arendt over de sociale zekerheid en de beroepsvoorzorg voor advocaten. Hierbij werd ook het tegenwoordig Belgisch stelsel toegelicht en vergeleken met gelijkaardige maatregelen die in vele landen reeds genomen waren om de advocaten te beveiligen tegen de onzekerheid der toekomst.

In verband met de spreekbeurt van Mr. Pieter Sanders dient in het licht gesteld dat, dank zij zijn leiding en zijn ieverige volharding, de Union internationale des avocats thans voor het eerst een werk heeft gepubliceerd dat het eerste deel vormt van een reeks monografieën waarvan de Union het initiatief heeft genomen. Dit eerste werk dat een lijvig boekdeel vormt van bijna 500 bladzijden en dat gemeenschappelijk werd uitgegeven door de Firma's Dalloz en Sirey, geeft voor elk land een nauwkeurig overzicht van de juridische toestand heden ten dage op het gebied der arbitrage in handelszaken. De meest bevoegde specialisten uit elk land hebben aan dit verzamelwerk medegewerkt. Voor België is het Mr. Alfred Bernard uit Brussel, die de bijdrage heeft geleverd, voor Nederland Mr. Pieter Sanders zelf en voor Frankrijk Mr. Jean Robert. De teksten zijn gesteld in het Frans en in het Engels. Het boek vormt een rijke bron van gegevens voor al degenen die zich in te laten hebben met internationale arbitrage en Mr. Pieter Sanders dient oprecht gelukgewenst voor de samenstelling van dit boek dat hem oneindig veel werk en moeite zal gekost hebben, doch waarvan de publicatie een niet genoeg te waarden prestatie voor de Union internationale des avocats uitmaakt. Het verschijnen van dit boek is het beste bewijs dat een samenwerking, zoals diegene die beoogd wordt door de Union, niet enkel voor doel heeft persoonlijke contacten te leggen, wat reeds ten volle haar nut zou rechtvaardigen, doch tevens wetenschappelijk en praktisch werk te verrichten dat in de hoogste mate aan de leden der balies van alle landen ten goede komt.

* * *

In de namiddag hadden nog twee ontvangsten plaats. De leden van de conseil de l'Union waren uitgenodigd geworden op de Quai d'Orsay door de Heer Christian Pineau, Minister van Buitenlandse zaken. Er viel hun in de rijk versierde en schitterend met bloemen getooide salons een allervriendelijkste ontvangst te beurt en er werd in de toespraken op gedrukt dat er volledige overeenstemming was tussen de doelstelling van de Franse regering en deze van de internationale advocatuur, namelijk de handhaving van de vrede door middel van het recht.

Terwijl de leden van de conseil nog op de Quai d'Orsay vertoefden was er reeds een aanvang gemaakt met de zo originele ontvangst van al de congressisten in het Musée Carnavalet waar zij door de Heer Roustau, staatssecretaris voor de landbouw, vergast werden op een degustatie van Franse wijnen en kaassoorten. In de stemmige zaaltjes van de oude woning van Mme de

Sévigné, te midden van de meest eerbiedwaardige herinneringen aan het oude Prijs, werd kwistig aan al de genodigden de rijke gamma voorgeschonken der Franse wijnen, van de subtiele Bordeaux en de statige Bourgogne's tot de levenwekkende Vouvray pétillant en de kaassoorten die aan het buffet werden verstrekt deden des te scherper en des te heerlijker de uitzonderlijke kwaliteiten van de wijnen tot hun recht komen. Het was een samenkomst die voorzeker in de smaak van Mme de Sévigné zou gevallen zijn...

* * *

De slotvergadering werd gehouden donderdag namiddag. Er werd verslag uitgebracht over de werking van de Union internationale des avocats door onze Brusselse confraters, de secretaris-generaal Mr. André Janssens-Brigode en de schatbewaarder Mr. Félix Landrien.

Op voorstel van het bestuur werd als nieuwe voorzitter verkozen Mr. Mario Braschi der balie van Milaan. Deze gelukkige keuze werd op onbedaarlijk handgeklap onthaald. Mr. Mario Braschi, die als groot jurist een internationale faam geniet, is tevens de allerbeminnelijkste en allervriendelijkste van onze confraters. De Union kon werkelijk geen betere keuze doen. Mr. Robert Martin, deed in een beknopte toespraak de verdiensten van de nieuwe voorzitter uitschijnen en deze nam dadelijk het woord om te bedanken voor zijn verkiezing en om zijn inzichten voor de toekomstige werking van de Union kortbondig uiteen te zetten.

Na de verkiezing bij handgeklap der andere leden van het bureel werd de vergadering geheven.

* * *

De President der Franse Republiek, de Heer Coty, heeft het congres van de Union internationale des avocats de uitzonderlijke eer aangedaan al de deelnemers wel te willen uitnodigen op een garden party in het Paleis van het Elysée. Het regenweder belette ongelukkiglijk dat de ontvangst in de hovingen zou doorgaan en het was in de salons van het paleis dat de President van de Republiek zijn genodigden ontving. Al de aanwezigen werden aan de President der Republiek voorgesteld en de Heer Coty wist, op de minzaamste wijze, voor ieder een vriendelijk of een hartelijk woord te vinden. Het was duidelijk dat deze oud-stafhouder der Balie van Le Havre er een bijzonder genoegen in vond zijn confraters uit zoveel vreemde landen te gast te hebben. Zijn eenvoud en gulheid werden door al degenen die de eer hadden deze ontvangst bij te wonen in de hoogste mate gewaardeerd.

En terwijl het symphonisch orkest van de Garde républicaine muziek van Mozart ten gehore bracht was het een drukte van belang in de somptueuse salons met de antieke muurtapijten en langsheen de tafels van het buffet waar de fijnste lekkernijen werden aangeboden. Deze schitterende ontvangst zal niet vlug uit het geheugen gaan van degene die het voorrecht hadden deze te kunnen medemaken.

Tot slot van de feestelijkheden werden de congressisten nog 's avonds uitgenodigd met hun familie in de zalen der Griekse en Romeinse antiquiteiten van het Louvre Museum, speciaal verlicht ter intentie van de bezoekers. En het was een feestelijk schouwspel geheel het gezelschap in avondtoilet bij de helle verlichting der onsterfelijke meesterstukken uit de klassieke oudheid. Het was een serene atmosfeer, er werd geluisterd naar kunsthistorische uitleg, er werd eer gedaan, voor de zoveelste maal, aan de lekkernijen van het buffet en er werd een glas tot afscheid gedronken terwijl al de aanwezigen aan mekaar hun allerhoogste voldoening uitdrukten over dit uitzonderlijk goed geslaagd congres.

René VICTOR.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 28 juni 1955.

Voorzitter : M. Giroul.

Raadsheer-Verslaggever : M. Delahaye.

Advocaat-Generaal : M. Ganshof van der Meersch.

Straf en belasting. — De uitgave, welke de strafrechtelijke sanctie is van collaboratie met de vijand, is niet een voor de uitoefening van het bedrijf noodzakelijke uitgave in de zin van paragraaf 3 van art. 26 van de gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen.

De verklaring tot eigendom van de Staat, omschreven in artikel 123ter Strafwetboek, is de sanctie van een misdrijf, d.w.z. een straf, waarvan de toepassing uitsluitend in de bevoegdheid van de rechterlijke macht ligt.

De aanslag op de winsten, die zijn voortgevloeid uit leveringen en prestaties aan de vijand, voorgeschreven bij de wet van 15 oktober 1945, is een belasting, d.w.z. de bijdrage, welke door de wet van de particulieren geëist wordt, teneinde in de lasten van de Staat te voorzien, en waarvan het vestigen aan de uitvoerende macht toekomt.

Deze twee maatregelen, die niet van dezelfde aard zijn, hebben mitsdien verschillende doeleinden en voorwerpen. Geen enkele wetsbepaling verbiedt uitdrukkelijk of stilzwijgend de cumulatie van deze beide maatregelen.

Luidens artikel 26, paragraaf 1, van de gecoördineerde wetten wordt de bedrijfsbelasting op de bedrijfsinkomsten geheven naar hun zuiver bedrag, zijnde op grond van hun brutobedrag, verminderd met de bedrijfsuitgaven alleen, die gedurende de belastbare tijd werden gedaan om die inkomsten te verkrijgen of te behouden; paragraaf 3 van hetzelfde artikel vult de bepaling aan door daaraan toe te voegen, dat van de bedrijfsinkomsten niet worden afgetrokken de uitgaven van persoonlijke aard en alle andere uitgaven, die voor de uitoefening van het bedrijf niet noodzakelijk zijn.

Als een voor de uitoefening van het bedrijf noodzakelijke uitgave kan niet worden beschouwd de uitgave, die de strafrechtelijke sanctie is van een collaboratie met de vijand.

Huret E. t/ Belgische Staat (Minister van Financiën).

Gelet op het bestreden arrest, de 24e december 1952 gewezen door het Hof van Beroep te Luik;

Over het eerste middel, schending van artikelen 13 en 14 van de wet van 15 oktober 1945, en 13 van de wet van 16 oktober 1945, doordat het bestreden arrest beslist dat de verbeurdverklaring van het bedrag van de waarde van aanleggers bedrijvigheid tijdens de oorlog, door een militair gerecht uitgesproken uit kracht van artikel 123ter van het Strafwetboek, vreemd is aan de toepassing van de wet van 15 oktober 1945 en dat zij zonder weerslag is op de speciale belasting,

dan wanneer uit de gezamenlijke door de wetgever genomen uitzonderingsmaatregelen inzake belastingen, en onder meer uit artikelen 13 en 14 van de wet van 15 oktober 1945 en uit artikel 13 van de wet van 16 oktober 1945 op de extra-belastingen blijkt, dat de wetgever zorg ervoor gedragen heeft het cumuleren van aanslagen te vermijden :

Overwegende dat de tot eigendom van de Staat verklaring, omschreven in artikel 123ter van het Strafwetboek, de sanctie van een misdrijf is, dit wil zeggen een straf, waarvan de toepassing uitsluitend in de bevoegdheid der rechterlijke macht ligt;

Dat de aanslag op de winsten voortvloeiende uit leveringen en prestaties aan de vijand, voorgeschreven bij de wet van 15 oktober 1945, een belasting is, dit wil zeggen de bijdrage welke door de wet van de particulieren geëist wordt ten einde in de lasten van de Staat te voorzien, en waarvan het vestigen aan de uitvoerende macht toebehoort;

Dat deze twee maatregelen, welke niet dezelfde aard hebben, mitsdien verschillende doeleinden en voorwerpen hebben;

Overwegende dat geen enkele wetsbepaling uitdrukkelijk of stilzwijgend het cumuleren ervan verbiedt;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het tweede middel, schending van artikelen 13 en 14 van de wet van 15 oktober 1945, 13 van de wet van 16 oktober 1945 en 26 van de samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, doordat het arrest beslist « dat aanlegger geen gronden heeft om te eisen dat van het bedrag van de belastbare grondslag zou afgetrokken worden het bedrag van de waarde zijner bedrijvigheid tijdens de oorlog, hetwelk door het militair gerecht verbeurd verklaard geweest is »;

dan wanneer krachtens artikel 26 van de samengeschakelde wetten, op de speciale belasting toepasselijk gemaakt bij artikel 13 van de wet van 15 oktober 1945, het bedrag der verbeurdverklaring moet vermindert worden met het aan de belasting onderworpen inkomen :

Overwegende dat het middel niet verduidelijkt waarin de bepalingen van artikel 13 van de wet van 16 oktober en van artikel 13 van de wet van 15 oktober 1945 zouden zijn geschonden geworden; dat het, in zover het op die artikelen rust niet ontvankelijk is;

Overwegende dat, luidens artikel 26, paragraaf 1, van de samengeschakelde wetten, de bedrijfsbelasting op de bedrijfsinkomsten geheven wordt naar hun zuiver bedrag, hetzij op grond van hun bruto-bedrag verminderd met de bedrijfsuitgaven alleen, welke gedurende de belastbare tijd werden gedaan om die inkomsten te verkrijgen of te behouden, en dat paragraaf 3 van hetzelfde artikel het aanvult door eraan toe te voegen dat van de bedrijfsinkomsten niet worden afgetrokken de uitgaven van persoonlijke aard en alle andere uitgaven, welke tot het uitoefenen van het bedrijf niet noodzakelijk zijn;

Overwegende dat niet als een voor de uitoefening van het bedrijf noodzakelijk uitgave is te beschouwen de uitgave welke de strafrechtelijke sanctie is van een collaboratie met de vijand;

Dat, aangezien één der voorwaarden ontbreekt opdat de kwestieuze uitgave voor aftrekking krachtens voormeld artikel 26 in aanmerking zou komen, het van belang ontbloomt is te onderzoeken of de andere door die bepaling vereiste voorwaarden vervuld zijn;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

NOOT : Zie in dit nummer het cassatie-arrest van 23 september 1955 in zake M. Bare tegen Belgische Staat.

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 23 september 1955

Voorzitter : M. de Clippele.

Raadsheer-Verslaggever : M. Bayet.

Advocaat-Generaal : M. Ganshof van der Meersch.

Straf en belasting. — Geen verbod van cumulatie van de verklaring tot eigendom van de Staat krachtens art. 123 ter W.v.S. en van de aanslag op de winsten, voortvloeiende uit leveringen en prestaties aan de vijand, voorgeschreven bij de wet van 15 oktober 1945. — Geen aftrek krachtens art. 26 gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen van de uitgave, die de strafrechtelijke sanctie is van een collaboratie met de vijand.

De verklaring tot eigendom van de Staat, omschreven in art. 123ter W.v.s. is de sanctie op een misdrijf, d.w.z. een straf, waarvan de toepassing uitsluitend in de bevoegdheid van de rechterlijke macht ligt.

De aanslag op de winsten, voortvloeiende uit leveringen en prestaties aan de vijand, voorgeschreven bij de wet van 15 oktober 1945, is een belasting, d.w.z. de bijdrage, welke door de wet van de particulieren geëist wordt ten einde in de lasten van de Staat te voorzien, en waarvan het vestigen behoort tot de bevoegdheid van de uitvoerende macht.

Deze twee maatregelen, die niet van dezelfde aard zijn, hebben mitsdien verschillende doeleinden en voorwerpen.

Geen enkele wetsbepaling verbiedt uitdrukkelijk of stilzwijgend het cumuleren daarvan.

Luidens art. 26 § 1 van de gecoördineerde wetten op de Inkomstenbelastingen, wordt de bedrijfsbelasting op de bedrijfsinkomsten geheven naar hun zuiver bedrag, d.w.z. op grond van hun bruto-bedrag, verminderd met de bedrijfsuitgaven alleen, die gedurende de belastbare tijd werden gedaan om die inkomsten te verzwijgen of te behouden; paragraaf 5 van hetzelfde artikel vult het aan door eraan toe te voegen dat van de bedrijfsinkomsten niet worden afgetrokken de uitgave van persoonlijke aard en alle andere uitgaven, die tot het uitoefenen van het bedrijf niet noodzakelijk zijn.

De uitgave, die de strafrechtelijke sanctie is van een collaboratie met de vijand, kan niet worden beschouwd als een voor de uitoefening van het bedrijf noodzakelijke uitgave.

Bare t/ Belgische Staat (Minister van Financiën).

Gelet op het bestreden arrest, op 4 januari 1955 gewezen door het Hof van Beroep te Luik;

Over het eerste middel, schending van artikelen 13 en 14 van de wet van 15 oktober 1945, en 13 van de wet van 16 oktober 1945,

doordat het bestreden arrest beslist, dat de verbeurdverklaring van het bedrag van de waarde van aanleggers bedrijvigheid tijdens de oorlog, door een militair gerecht uitgesproken uit kracht van artikel 123ter van het Strafwetboek, vreemd is aan de toepassing van de wet van 15 oktober 1945 en dat zij zonder weerslag is op de speciale belasting,

dan wanneer uit de gezamenlijke door de wetgever genomen uitzonderingsmaatregelen inzake belastingen, en onder meer uit artikelen 13 en 14 van de wet van 15 oktober 1945 en uit artikel 13 van de wet van

16 oktober 1945 op de extrabelasting blijkt, dat de wetgever er zorg voor gedragen heeft het cumuleren van aanslagen te vermijden;

Overwegende dat de tot eigendom van de Staat verklaring, omschreven in artikel 123ter van het Strafwetboek, de sanctie van een misdrijf is, dit wil zeggen een straf waarvan de toepassing uitsluitend in de bevoegdheid der rechterlijke macht ligt;

Dat de aanslag op de winsten voortvloeiende uit leveringen en prestaties aan de vijand, voorgeschreven bij de wet van 15 oktober 1945, een belasting is, dit wil zeggen de bijdrage welke door de wet van de particulieren geëist wordt ten einde in de lasten van de Staat te voorzien, en waarvan het vestigen aan de uitvoerende macht toebehoort;

Dat deze twee maatregelen, welke niet dezelfde aard hebben, mitsdien verschillende doeleinden en voorwerpen hebben;

Overwegende dat geen enkele wetsbepaling uitdrukkelijk of stilzwijgend het cumuleren ervan verbiedt;

Dat het middel naar recht faalt;

Over het tweede middel, schending van artikelen 13 en 14 van de wet van 15 oktober 1945, 13 van de wet van 16 oktober 1945 en 26 der samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen,

doordat het bestreden arrest beslist dat de aangeduide wetsbepalingen «waarbij zekere aftrekken worden gelast wegens dubbele aanslag, in dit geval noch rechtstreeks, noch anaalogisch mogen ingeroepen worden», dan wanneer krachtens artikel 26 van de samengeschakelde wetten, op de speciale belastingen toepasselijk gemaakt bij artikel 13 van de wet van 15 oktober 1945, het bedrag van het aan de belasting onderworpen inkomen zou dienen verminderd te worden met het bedrag der verbeurd verklaarde sommen;

Overwegende dat het middel niet verduidelijkt waarin de bepalingen van artikelen 13 en 14 van de wet van 15 oktober 1945 zouden geschonden zijn; dat het, in zover het op die artikelen rust, niet ontvankelijk is;

Overwegende, dat luidens artikel 26 paragraaf 1, van de samengeschakelde wetten, de bedrijfsbelasting op de bedrijfsinkomsten geheven wordt naar hun zuiver bedrag, hetzij op grond van hun bruto-bedrag verminderd met de bedrijfsuitgaven, welke gedurende de belastbare tijd werden gedaan om die inkomsten te verkrijgen of te behouden, en dat paragraaf 3 van hetzelfde artikel het aanvult door eraan toe te voegen dat van de bedrijfsinkomsten niet worden afgetrokken de uitgaven van persoonlijke aard en alle andere uitgaven welke tot het uitoefenen van het bedrijf niet noodzakelijk zijn;

Overwegende dat niet als een voor de uitoefening van het bedrijf noodzakelijke uitgave is te beschouwen de uitgave welke de strafrechtelijke sanctie is van een collaboratie met de vijand;

Dat, aangezien één der voorwaarden ontbreekt opdat de kwestieuze uitgave voor aftrekking krachtens voormeld artikel 26 in aanmerking zou komen, het van belang ontbloomt is te onderzoeken of de andere door die bepaling vereiste voorwaarden vervuld zijn;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

NOOT : Zie in dit nummer het cassatie-arrest van 28 juni 1955 in zake E. Huret tegen de Belgische Staat.

RAAD VAN STATE

6e Kamer — 21 juni 1956.

Zetel : M.M. Vauthier, Verslaggever; Moureau en De Bock.

Auditoraat : M. Dumont.

Advocaten : Mrs Baccara, Pierson en Lebeau.

1. Gemeenten. — Begraafplaats en teraardebestelling (1 tot 6).
2. Rechtspleging. — Verzoekschrift. — Belang. — Verenigingen en syndicaten (1).
3. Rechtspleging. — Verzoekschrift. — Belang. — Bijzondere personen (2 en 3).
4. Administratieve akten. — Geldigheid. — Schending van de wet. — Motieven (4).
5. Rechtspleging. — Verzoekschrift. — Belang. — Algemeenheden (6).

1. De bepalingen waardoor de gemeenteraad beperkingen stelt wat betreft de afmetingen der grafzerken en de materialen die voor het maken dezer zerken kunnen gebruikt worden, zijn grievend voor een beroepsvereniging die werd opgericht met het oog op de bescherming en de ontwikkeling van de beroepsbelangen van de bouwers van grafzerken en graftekens, wier bedrijf hoofdzakelijk op de begraafplaatsen wordt uitgeoefend.

2. Zij zijn eveneens grievend voor de bouwers individueel genomen.

3. ... Alsmede voor de titularissen van vergunningen.

4. Ofschoon de gemeente-overheden bevoegd zijn om de voor het toezicht op begraafplaatsen vereiste politiematregelen uit te vaardigen, vallen de maatregelen betreffende het esthetische voorkomen van de begraafplaatsen buiten de grenzen van deze politiebevoegdheid.

Het heeft geen belang dat die maatregelen de geconcedeerde gronden op het oog hebben, daar artikel 12 van het decreet van 23 prairial, jaar XII, geen onderscheid maakt tussen teraardebestelling in een gewoon graf of in geconcedeerde grond, ten aanzien van het recht monumenten of graftekens te plaatsen op de graven.

De bepalingen, waardoor de gemeenteraad de maximum afmetingen en -volumes der graven en graftekens, alsmede de geoorloofde materialen reglementeert, zijn derhalve door machtsoverschrijding aangetast, wanneer uit de voorbereidende besprekingen blijkt dat de gemeenteoverheid, bij het uitvaardigen er van, zich alleen heeft laten leiden door overwegingen in verband met de esthetiek van de begraafplaats.

Komen niet in aanmerking de redenen van veiligheid, orde en hygiëne welke de gemeente achteraf zou doen gelden om haar reglement vóór de Raad van State te verantwoorden.

5. De gemeenteraad begaat geen machtsoverschrijding door aan degenen die wensen monumenten of graftekens op graven te plaatsen, de verplichting op te leggen een daartoe strekkende aanvraag tot het gemeentebestuur te richten, wanneer deze bepaling, los van de bepalingen die de esthetiek der graven betreffen en door de Raad van State zijn vernietigd, gewoon een maatregel blijkt te zijn welke de overheden in staat moet stellen eventueel van hun politiebevoegdheid gebruik te maken, na kennis te hebben genomen van de ontwerpen van monumenten of graftekens.
6. Daar het tot de bevoegdheid van de gemeente-over-

heden behoort de gemeentelijke reglementen te wijzigen wanneer de omstandigheden zulks vereisen, en daar door de Raad van State niet mag worden vooruitgelopen op betwistingen die zouden kunnen rijzen naar aanleiding van die wijzigingen, kan de bepaling volgens welke de aanvraag om grondvergunning de aanvrager verbindt zich te schikken naar de wijzigingen die aan het reglement zouden kunnen worden aangebracht, thans geen nadeel berokkenen.

Chambre Syndicale de l'Art Funéraire en consorten
t/ gemeente Anderlecht.

Gezien het verzoekschrift van 16 december 1954, waarbij : 1° de beroepsvereniging « Chambre syndicale de l'art funéraire »; 2° Mathilde Verhaegen, weduwe Paul Willems; 3° Ernest Salu, beroep instellen tegen het « Algemeen reglement van 19 november 1953 op de begrafenissen, de lijkverbrandingen en de begraafplaatsen » bekend gemaakt op 20 oktober 1954;

Overwegende dat de gemeenteraad van Anderlecht, met het oog op het buitengebruikstellen van de gemeentelijke begraafplaats en de opening van een nieuwe begraafplaats op de plaats « Vogelsang », een algemeen reglement op de begrafenissen, de lijkverbrandingen en de begraafplaats heeft uitgewerkt; dat uit het verzoekschrift blijkt dat de eis tot nietigverklaring alleen gericht is tegen het bepaalde van de artikelen 69, 73, 145 en 146 van het reglement; dat artikel 69 bepaalt : « Iedereen heeft het recht op het graf van zijn bloedverwant of vriend, begraven in een gewoon graf, een grafsteen of ander grafteken te plaatsen onder voorbehoud de bepalingen van huidig reglement betreffende het bouwen van grafzerken te volgen en te dien einde een aanvraag volgens een voorgeschreven model tot het gemeentebestuur te richten »; dat artikel 73 zegt : « De aanvraag tot grondvergunning verbindt de aanvrager zich te schikken, niet alleen naar de bepalingen van onderhavig reglement maar ook naar de wijzigingen die er zouden kunnen aangebracht worden »; dat de draagwijdte van de artikelen 69 en 73 duidelijk wordt, wanneer deze bepalingen vergeleken worden met de artikelen 145 en 146, die de afmetingen en het maximumvolume bepalen, welke de op de gewone graven geplaatste gedenksteens, zerken en graftekens van welke aard ook « niet mogen te buiten gaan » en verbieden dat op de graven monumenten, graftekens of omlijstingen worden geplaatst die gebouwd zijn met in het reglement aangegeven materialen of de vorm van een glazen koepel hebben;

Overwegende dat de verzoekers betogen dat de bestreden bepalingen het voorschrift van artikel 12 van het keizerlijk decreet op de teraardebestelling van 23 prairial, jaar XII, (12 juni 1804) overtreden, krachtens hetwelk iedere particulier het recht heeft : « zonder dat hij hiervoor een vergunning nodig heeft, op het graf van zijn bloedverwant of van zijn vriend een grafsteen of een ander grafteken te plaatsen, zoals dit tot dusver is gedaan »; dat de verzoekers aanvoeren dat de beperkingen welke op het plaatsen van gedenkstenen of zerken worden gesteld, kwetsend zijn voor de smaak, de gevoelens en de overtuigingen van de bloedverwanten en vrienden van de overledenen en inbreuk maken op de vrije uiting van hun gevoelens voor de afgestorvene;

Overwegende dat de tegenpartij betwist dat de verzoekers belang hebben bij de nietigverklaring van de bestreden bepalingen;

Overwegende dat de eerste verzoekster een beroepsvereniging is die werd opgericht met het oog op de

bescherming en de ontwikkeling van de beroepsbelangen van de bouwers van grafstenen en graftekens, wier bedrijf hoofdzakelijk op de begraafplaatsen wordt uitgeoefend; dat de beperkingen, die aan de families van de afgestorvenen worden opgelegd in het uiten van de gevoelens welke de dood hun inboezemen, hen wellicht zullen doen afzien van hun verlangen, grafstenen of graftekens te laten oprichten, die volgens hen geen waarde hebben als aandenken aan hun afgestorvenen; dat de eerste tegenpartij er belang bij heeft de wettigheid te betwisten van maatregelen, die haar leden wellicht een deel van hun cliënteel zouden doen verliezen of hun bestellingen zouden ontnemen van een grotere omvang dan de door het reglement voorgeschreven eenheidsmodellen; dat de derde verzoeker hetzelfde belang heeft als de eerste; dat hun eisen ontvankelijk zijn;

Overwegende dat de tweede verzoekster sedert 29 juli 1937 een eeuwigdurende vergunning bezit op de gemeentelijke begraafplaats te Anderlecht waar haar verwanten zijn begraven en waar zij zelf het recht zou hebben begraven te worden indien de begraafplaats niet buiten gebruik werd gesteld; dat de verbintenis welke de gemeente heeft aangegaan toen zij de eeuwigdurende vergunning toestond, geheel blijft bestaan en in de nieuwe begraafplaats zal moeten worden uitgevoerd; dat de tweede verzoekster een titel bezit, die haar belang wettigt bij het betwisten van de wettigheid van een reglement waarvan de toepassing haar recht in het gedrang kan brengen; dat haar eis ontvankelijk is;

Overwegende dat de tegenpartij beweert dat de bestreden voorschriften zijn uitgevaardigd binnen de grenzen van de bevoegdheid, welke de gemeenteoverheden uitoefenen krachtens de artikelen 16 en 17 van het keizerlijk decreet van 23 prairial, jaar XII, luidens welke de begraafplaatsen « onder de bevoegdheid, de politie en het toezicht van de gemeentebesturen ressorteren » en waaruit blijkt dat de plaatselijke overheden « er meer in het bijzonder mede belast zijn... te verhinderen » dat op begraafplaatsen wanordelijkheden plaats grijpen of dat er enig feit wordt gepleegd da tegen de eerbied welke men aan de nagedachtenis van de doden verschuldigd is, indruist »;

Overwegende dat niet wordt betwist, dat de gemeentelijke overheden bevoegd zijn om de voor het toezicht op begraafplaatsen vereiste politiematregelen uit te vaardigen; dat de Raad van State echter dient na te gaan of de voorgeschreven maatregelen werden genomen binnen de grenzen van de politiebevoegdheden, zoals deze door de wet aan de plaatselijke overheden werden opgedragen;

Overwegende dat uit de tekst van de artikelen 145 en 146 van het reglement niet blijkt, dat de bepalingen inzake maximum volume en geoorloofde materialen in enig verband staan met maatregelen inzake veiligheid, orde en hygiëne; dat zij integendeel onbetwistbaar in verband staan met esthetische opvattingen; dat uit de studies die met het oog op de bespreking van het reglement in de gemeenteraad hebben plaatsgehad en uit de doorslaggevende elementen van deze bespreking blijkt, dat de gemeenteoverheden zich hebben laten leiden door overwegingen in verband met de esthetiek van de begraafplaats; dat bij ontstentenis van afdoende gegevens, die zouden aantonen dat bij de voorbereiding en de bespreking van dit reglement toch overwegingen van veiligheid, orde en hygiëne de doorslag hebben gegeven bij de goedkeuring van de artikelen 145 en 146, deze artikelen niet anders kunnen worden geïnterpreteerd dan aan de hand van hun tekst; dat maatregelen betreffende het esthetische voorkomen

van de begraafplaats buiten de grenzen van de politiebevoegdheden der gemeentelijke overheden vallen;

Overwegende dat de tegenpartij beweert, dat de gemeenteoverheden alleszins bevoegd zijn om het plaatsen van gedenktekens op graven in geconcedeerde gronden te reglementeren, vermits artikel 10 van het decreet van 23 prairial, jaar XII, hun het recht verleent, maar zonder verplichting, grondvergunningen toe te staan; dat zij daaruit afleidt dat grondvergunningen afhankelijk kunnen worden gesteld van alle vereisten welke het de gemeenteoverheid zal believen te bepalen, zodat het reglement toepasselijk is in zoverre het in vergunning gegeven gronden betreft;

Overwegende dat artikel 10 van het decreet bepaalt: « Wanneer de oppervlakte van de voor teraardebestelling bestemde plaatsen zich er toe leent, kunnen grondvergunningen worden toegestaan aan personen die er over een afzonderlijke en afgescheiden plaats wensen te beschikken om er hun graf en dat van hun verwanten of opvolgers in te richten en er kelders, gedenktekens of graftekens te bouwen »;

Overwegende dat het de gemeenteoverheden toekomt te beslissen, of de begraafplaats omvangrijk genoeg is om er eeuwigdurende of tijdelijke grondvergunningen toe te staan en om te bepalen welke ruimte voor de afzonderlijke plaatsen, bedoeld in artikel 10 van het decreet van 23 prairial, jaar XII, zal worden gebruikt; dat uit artikel 10 blijkt, dat de gemeenteoverheden, nadat zij beslist hebben dat de begraafplaats omvangrijk genoeg is om er een grondvergunning toe te staan, bevoegd zijn de houders van vergunningen te beroven van rechten welke het decreet zonder onderscheid toekent aan alle personen van wie op de begraafplaats een bloedverwant is begraven; dat uit de tekst van artikel 12 van het decreet duidelijk blijkt, dat zodanige afwijking niet is toegelaten; dat het onderscheid tussen teraardebestelling in een gewoon graf of in geconcedeerde grond niet mag gemaakt worden ten aanzien van het recht monumenten of graftekens op de graven te plaatsen;

Overwegende dat artikel 69 van het bestreden reglement op zichzelf geen bepaling bevat, die het recht om een grafsteen of ander grafteken op graven te plaatsen beperkt; dat de verplichting een daartoe strekkende aanvraag tot het gemeentebestuur te richten en de bepalingen van het reglement na te leven, alleen wordt betwist in zover de artikelen 145 en 146 beperkingen opleggen aan de keuze van een monument of van een grafteken; dat het bepaalde in artikel 69, los van de artikelen 145 en 146 gelezen, gewoon een maatregel blijkt te zijn die de overheden moet in staat stellen eventueel van hun politiebevoegdheid gebruik te maken, na kennis te hebben genomen van de ontwerpen van monumenten of graftekens;

Overwegende dat het tot de bevoegdheid van de gemeenteoverheden behoort, de gemeentelijke reglementen te wijzigen wanneer de omstandigheden zulks vereisen; dat niet mag worden vooruitgelopen op betwistingen die zouden kunnen rijzen naar aanleiding van een door artikel 73 van het reglement in uitzicht gesteld latere wijziging; dat de verzoekers niet aantonen, dat dit artikel hun thans nadeel berokkent;

Overwegende dat de eis niet gegrond is in zover hij gericht is op vernietiging van de artikelen 69 en 73 van het bestreden reglement;

Overwegende dat de artikelen 145 en 146 van het bestreden reglement de bepalingen van artikel 12 van het keizerlijk decreet van 23 prairial, jaar XII, op de begraafplaatsen overtreden,

Beslist :

Artikel 1. — De bepalingen van de artikelen 145 en 146 van het algemeen reglement van 19 november 1953 van de gemeente Anderlecht op de begrafenissen, de lijkverebandingen en de begraafplaats, bekendgemaakt op 20 oktober 1954, worden vernietigd.

Artikel 2. — De kosten, bepaald op de som van 2.250 frank, komen ten laste van de gemeente Anderlecht.

HOF VAN BEROEP TE LUIK

2 juni 1956.

Voorzitter : M. Elens.

Raadsheren : M.M. Ulrix en Van Hamont.

Advocaat-Generaal : M. Kellens.

Advocaten : Mrs. Beelen, Schiepers en Van Coppenolle.

Aansprakelijkheid. — Ontvanger van Commissie van Openbare Onderstand. — Bevoegdheid van de burgerlijke rechter.

De burgerlijke rechter is steeds bevoegd kennis te nemen van de vraag of iemand een som geld verschuldigd is aan wie ook, daaronder begrepen aan een bestuurslichaam.

De ontvanger van een Commissie van Openbare Onderstand is verantwoordelijk voor alle tekorten, die zich in zijn kas mochten voordoen, onverschillig aan welk feit of aan welke omstandigheid (o.a. diefstal) het tekort te wijten is.

Van deze regel kan slechts worden afgeweken in geval van overmacht, d.i. indien de bewaarder van de gelden geenszins nalatig is geweest en alle vereiste en normale voorzorgsmaatregelen heeft getroffen om het tekort te voorkomen.

Remans t/ C. O. O. Genk.

Gelet op de stukken van het geding, bepaaldelijk op het in regelmatige uitgifte voorgelegd vonnis van de Burgerlijke Rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement Tongeren;

Overwegende dat het hoger beroep tegen bedoeld vonnis gericht regelmatig is naar de vorm en dat het tijdig werd ingediend; dat het ontvankelijk is; dat hetzelfde geldt ten aanzien van het incidenteel hoger beroep.

I. Wat de bevoegdheid betreft :

Overwegende dat de eis, ingesteld door aanlegger Remans, huidige appellant, er toe strekt terugbetaling te bekomen van een som van 58.920 frank, door hem aan de Commissie van Openbare Onderstand van Genk, op verzoek dezer laatste, ter hand gesteld, althans onder alle voorbehoud; dat appellant, als ontvanger van deze Commissie, de bewaring had van deze fondsen en dat deze, in de nacht van 6 op 7 augustus 1952, in zijn bureel werden ontvreemd door onbekend gebleven dieven, die voor het plegen van het misdrijf braak hebben gepleegd;

Overwegende dat appellant aanvoert dat hij een niet-verschuldigde betaling heeft verricht, zodat hij gerechtigd is de aangeduide som terug te vorderen;

Overwegende dat de enkele uiteenzetting van de feiten aantoonde dat de door appellant ingestelde rechtsvordering een specifiek burgerlijk recht tot voorwerp heeft; dat trouwens, buiten alle administratieve

maatregelen of bestuurlijke sancties, waarmede zij zich nimmer in te laten hebben, de burgerlijke rechtbanken steeds bevoegd zijn om na te gaan, in geval van betwisting, of iemand aan wie ook, er in begrepen aan een bestuurslichaam, de ene of de andere geldsom verschuldigd is.

II. Ten gronde :

Overwegende dat een ontvanger van een Commissie van Openbare Onderstand de manipulatie en de bewaring heeft van de gelden die te zijner beschikking worden gesteld en dat hij verantwoordelijk is voor alle tekorten die zich in zijn kas zouden voordoen, onverschillig aan welk feit of aan welke omstandigheid het tekort te wijten is; dat het vooruitgezet beginsel aldus eveneens van toepassing is ingeval het tekort moet toegeschreven worden aan een diefstal;

Overwegende dat dit principe dan slechts kan worden opgeheven in geval van heirkraft, dit is indien bij de uitoefening van zijn functie, de bewaarder van de fondsen in gene mate nalatig is geweest en al de nuttige en normale voorzorgsmaatregelen getroffen heeft om het deficit te vermijden;

Overwegende dat bijgevolg « in casu » behoort onderzocht te worden of appellant de voormelde voorzorgsmaatregelen heeft aangewend, waardoor zoniet de poging tot diefstal, althans de wegneming van het geld kon belet worden;

Overwegende dat hij zulks staande houdt en aanvoert dat hij, bij gebrek aan een brandkast in het lokaal zijner werkzaamheden, de hem toevertrouwde sommen bergen moest in de middenlade van een ijzeren lessenaar; dat hij daarbij voegt dat hij tevergeefs, vóór de feiten, het aanbrengen van een brandkoffer heeft aangevraagd, zodat hij alle verantwoordelijkheid van zich afweert, oordelend dat het, om veiligheids- of dienstredenen, niet gelegen was de fondsen over te brengen hetzij te zijnent, hetzij naar de brandkast van een bankinrichting;

Overwegende dat het in het oog springt dat het achterlaten van een belangrijk bedrag, en zulks gedurende de nacht, in een niet gesloten lessenaar, een niet te verantwoorden onvoorzichtigheid daarstelt, voornamelijk wanneer men bedenkt dat deze primitieve bergplaats door iedereen kon bespeurd worden en wanneer men beschouwt door welk gespuis het lokaal van een ontvanger van een Commissie van Openbare Onderstand regelmatig wordt bezocht; dat hieruit voortvloeit dat de gedraging ten deze van appellant allergeunstigste mogelijkheden en gelegenheden tot diefstal bood; dat het ook geenszins te verwonderen is dat dergelijk misdrijf geschiedde, waardoor dan ook moet afgeleid worden dat de gebeurtenis van augustus 1952 geen omstandigheid van hierkracht daarstelt, verre van daar;

Overwegende dat de omstandigheid dat het door appellant bezet lokaal niet van een brandkast was voorzien, de door hem bedreven nalatigheid noch verschoont, noch rechtvaardigt, evenmin als hij ter verrechtvaardiging kan inroepen dat zijn hiërarchische oversten zouden geweigerd hebben hem dusdanig veiligheidsmobilair te bezorgen;

Overwegende dat appellant zich aan te passen had aan de feitelijke toestand waarin hij verkeerde; dat zijn verantwoordelijkheid — om wille van dewelke hij trouwens een hogere wedde geniet dan een gewoon bediende — geen ijdel woord of begrip daarstelt en dat deze verantwoordelijkheid hem er dan ook moest toe bewegen eender welke behoudsmaatregel te overwegen, veeleer dan een toch tamelijk belangrijke geldsom op dusdanig onbezonnen wijze achter te laten als hoger aangeduid;

Overwegende dat het aldus niet aan het Hof toekomt te beslissen welke houding appellant best hadde aangenomen, daar waar zulks zijn taak was, maar dat het wel opvalt dat er zich, op korte afstand van zijn bureel en wel op het Secretariaat van het Ziekenhuis, een brandkoffer bevond, waarin hij gevoeglijk de hem resterende gelden had kunnen neerleggen; dat hem zulks zelfs tijdens een vergadering van de Commissie werd gesignaleerd en dat het eveneens opvalt welk weinig afdoend, zoniet kinderachtig antwoord door appellant op deze opmerking werd gegeven, namelijk, omdat de ontvangerij zelf over een brandkoffer moet beschikken;

Overwegende dat uit al deze beschouwingen blijkt dat de eerste rechter het geschil oordeelkundig heeft beslecht;

Overwegende tenslotte dat de door appellant tot bewijs aangeboden daadzaken ofwel van nu af reeds bewezen zijn, doch onverschillig ten overstaan van de beoordeling van het geschil, ofwel alle pertinentie missen, zodat het van geen belang is het bewijs ervan toe te laten;

Om deze beweegredenen,

Het Hof, uitspraak doende op tegenspraak en in openbare zitting;

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Gehoord de heer advocaat-generaal Kellens J. in zijn gedeeltelijk gelijkvormig advies;

Alle na de sluiting der debatten toegestuurde stukken verwerpende;

Ontvangt zowel het hoger beroep, als het hoger incidenteel beroep;

Verklaart ze beide ongegrond;

Zegt dat het geen belang biedt over te gaan tot het door appellant aangeboden getuigenverhoor;

Bevestigt het bestreden vonnis en verwijst appellant in de beroepskosten, met uitzondering van deze van het incidenteel hoger beroep, dewelke ten laste van geïntimeerde zullen blijven.

HOF VAN BEROEP TE GENT

6e Kamer. — 4 juni 1956.

Voorzitter : M. Vanparijs

Raadsheren : M.M. Santenaire en Buysse.

Advocaat-Generaal : M. Ely.

Advocaten : Mrs. Leboucq, Standaert en Merchiers.

1. **Vluchtmisdrijf.** — Toepasselijkheid van de artikelen 42 en 43 W.v.S. — Verbeurdverklaring van de auto.
2. **Dodelijk ongeval.** — Vergoeding der schade.

1. Inzake « vluchtmisdrijf », strafbaar gesteld bij art. 2bis van het Verkeersreglement, zijn de artikelen 42 en 43 S.W., betreffende de bijzondere verbeurdverklaring, van toepassing.

Het motorrijtuig is niet alleen nuttig geweest bij de vlucht van verdachte, maar tevens het werktuig, waarmede de vlucht metterdaad is ten uitvoer gebracht, zodat het een voorwerp is, dat gediend heeft tot het plegen van het vluchtmisdrijf.

De Verkeerswet van 1 augustus 1899, gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1924, behelst weliswaar een eigen regeling van de verbeurdverklaring ten aanzien van de misdrijven tegen de krachten die wet uitgevaardigde verordeningen, doch die regeling is beperkt tot artikel 2 van die wet en is geenszins

toepasselijk op het bij artikel 2bis bedoelde vluchtmisdrijf, zodat ten aanzien van dit laatste wanbedrijf de algemene regelen van de artikelen 42 en 43 S.W. gelden.

2. Zie nader het arrest.

O.M., Zenner, Verzekeringsmij l'Urbaine b.p.
t/ Mossevelde.

Overwegende dat verdachte en het Openbaar Ministerie tijdig en regelmatig beroep aantekenden;

Overwegende dat de burgerlijke partijen, Verzekeringsmaatschappij « L'Urbaine » en Zenner Zulma, op rechtsgeldige wijze verklaarden ter terechtzitting d.d. 23 mei jongstleden incidenteel beroep in te stellen, vermits door het beroep van verdachte hun burgerlijke vordering vóór dit Hof gebracht werd;

Overwegende dat de verdenking C. alhier evenmin bewezen werd als vóór de eerste rechter, vermits uit het verloop van het ongeval vaststaat dat het gebrek aan vooruitzicht of voorzorg gelegen is in een ongenoegzame aandacht vanwege verdachte en in zijn niet behoorlijk geregelde snelheid;

Overwegende dat de verdenkingen A en D, als één feit alhier bewezen gebleven zijn;

Dat inderdaad de fietser Ladou Henri, best zichtbaar was voor verdachte die hem inhaalde, vermits de fiets behoorlijk verlicht was achteraan en zijn bestuurder stellig zijn reglementaire plaats op de baan innam, dit beduidt zoveel mogelijk rechts in de mate van de bruikbaarheid van het wegdek;

Dat anderzijds uit de eensluidende verklaringen van getuigen blijkt dat verdachte een hoge snelheid ontwikkelde, alhoewel de staat van de weg — welke gedeeltelijk met sneeuw en ijs bedekt was en dan nog op wisselende breedten — zulks niet toeliet;

Dat verder verdachte, die het slachtoffer of zijn fiets vóór het ongeval niet eens opmerkte, stellig een ongenoegzame aandacht besteedde aan hetgeen zich op de baan voordeed en zulks des te meer daar zijn snelheid niet geregeld was naar de staat van de weg;

Dat aldus verdachte, tegelijk wegens zijn ongeregelde snelheid en zijn ongenoegzame aandacht, niet kon stoppen vóór de nochtans best zichtbare hindernis, welke de fietser tegenover hem uitmaakte;

Dat dit tweevoudig gebrek aan vooruitzicht of voorzorg de beslissende en enige oorzaak uitmaakt van onderwerpelijk ongeval, mitsgaders van de dood van Ladou Henri;

Overwegende dat de in eerste aanleg uit hoofde van de samengevoegde verdenkingen A en D toegemeten straffen, met name de hoofd- en vervangende gevangenisstraf en de geldboete, als rechtmatige en passende sancties voorkomen en dienen bevestigd te worden;

Overwegende dat de verdenking B alhier eveneens bewezen werd, zoals zij in eerste aanleg werd aangenomen;

Dat immers de door de aanrijding veroorzaakte schok vrij hevig moet geweest zijn en zich voordeed vóór verdachte — al was het nu ook enigszins schuin naar rechts toe —; dat het slachtoffer over de motorkap en windscherm van de auto van verdachte werd geslingerd en sporen naliet tot op het dak van dit voertuig; dat verdachte in zijn aanvankelijke verklaring beweerde « rond ongeveer 20 uur » thuisgekomen te zijn en zodoende moest doen voorkomen alsof hij bij het ongeval niet kon betrokken zijn, wanneer anderzijds vaststaat dat hij om 20 u. 15' nog te Zelzate was;

Dat dit alles stellig uitwijst dat verdachte best wist, op het ogenblik dat hij na het ongeval naar huis doorreed, dat zijn rijtuig een ongeval veroorzaakte of al-

thans daartoe aanleiding gaf, zodat meteen gebleken is dat zijn vlucht tot doel had te ontsnappen aan de bevindingen vanwege de bevoegde politie of gerechtelijke diensten;

Overwegende dat de door de eerste rechter uit hoofde van verdenking B uitgesproken straffen als passen- de en rechtmatige sancties voorkomen;

Dat immers het veroorzaakt ongeval ook aan verdachte van meet af aan als zeer erg moet zijn voorgekomen en dat hij door zijn vlucht niet alleen aan strafsancities maar ook aan zware morele en burgerlijkerechtelijke verplichtingen trachtte te ontkomen;

Overwegende dat, ten aanzien van de verbeurdverklaring van de wagen van verdachte, dient aangestipt dat het misdrijf voorzien bij artikel 2 bis van de Verkeerswet, een opzettelijk wanbedrijf is: de voorziene straffen zijn correctionele straffen en het bijzonder opzet behelst dat hij, die de vlucht neemt, de wetenschap heeft dat zijn rijtuig een ongeval veroorzaakte of daartoe aanleiding gaf en daarenboven het voornemen heeft niet aanwezig te zijn bij de nodige vaststellingen; Dat dit wanbedrijf, zoals reeds aangehaald, bewezen is;

Dat daarenboven het aangeslagen autovoertuig Chevrolet niet slechts nuttig was tot de vlucht van verdachte maar tevens het werktuig uitmaakte waarmee die vlucht metterdaad werd ten uitvoer gelegd, zodat het voorkomt als een voorwerp dat gediend heeft tot het plegen van het vluchtmisdrijf;

Dat verder de verkeerswet d.d. 1 augustus 1899, gewijzigd bij de wet d.d. 1 augustus 1924, weliswaar een eigen regeling van de verbeurdverklaring voorziet ten aanzien van de misdrijven tegen de krachtens die wet uitgevaardigde verordeningen, doch dat die regeling beperkt is tot artikel 2 van de wet en geenszins toepasselijk op het bij artikel 2 bis voorzien vluchtmisdrijf, zodat ten aanzien van dit laatste wanbedrijf de algemene regelen van artikelen 42 en 43 van het Strafwetboek gelden;

Dat, waar daarenboven in onderwerpelijk geval voormelde wagen eigendom is van de verdachte, de verbeurdverklaring van dit voertuig dient uitgesproken te worden;

Overwegende dat, indien het vaststaat dat de inbeslaggenomen «kontaktsleutel» integrerend deel uitmaakt van de wagen Chevrolet en bij de vlucht evenzeer en ten zelfden titel gediend heeft als het voertuig zelf, anderzijds de bij het ongeval van de auto losgekomen gedeelten — vermeld onder nummers 2° en 3° van de staat van overtuigingsstukken d.d. 27 februari 1956 — bij de vlucht genemate betrokken zijn, zodat zij niet kunnen gediend hebben tot het plegen van het onder B omschreven misdrijf; dat deze gedeelten derhalve dienen teruggegeven aan verdachte;

Overwegende dat, waar verdachte veroordeeld wordt wegens vluchtmisdrijf en daarenboven wegens doding en waar anderzijds de rijwijze van verdachte in onderwerpelijk geval als bepaald gevaarlijk voorkomt, waar ten slotte verdachte reeds wegens onvrijwillige doding veroordeeld werd bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Gent d.d. 19 november 1948, de vervallenverklaring van het recht een rijtuig te voeren dient uitgesproken;

Dat evenwel, vermits voormelde verbeurdverklaring van het rijtuig van verdachte — een personenwagen Chevrolet bouwjaar 1955 — reeds, ten aanzien van het vluchtmisdrijf althans, een zeer zware sanctie uitmaakt, de vervallenverklaring in zijn door de eerste rechter vastgestelde duur als buitenmatig voorkomt en tot 5 jaren dient beperkt te worden;

Overwegende dat de verdenking E alhier bewezen gebleven is, zoals zij door de eerste rechter beoordeeld en aangenomen werd en dat de deswege uitgesproken straf als een rechtmatige en passende sanctie voorkomt;

II. Over de burgerlijke vorderingen:

Overwegende dat generlei gebrek aan vooruitzicht of voorzorg in verband met onderwerpelijk ongeval bewezen is tegen het slachtoffer, Ladou Henri, zodat verdachte alleen voor al de schadelijke gevolgen ervan moet instaan;

A. Ten aanzien van de eis van de burgerlijke partij Zenner Zulma:

Overwegende dat deze burgerlijke partij als stoffelijke schade, benevens deze ontstaan aan de fiets en de klederen van het slachtoffer, slechts vordert het verlies van het loon dat haar echtgenoot zou ten goede gekomen zijn tot aan zijn 65 jaar, indien het ongeval zich niet voorgedaan had, zulks onder aftrek van de uitgaven welke vereist waren voor het persoonlijk onderhoud van het slachtoffer, haar echtgenoot, en mits vermindering van het aldus bekomen bedrag met de jaarlijks uitbetaalde rente aan haar, als rechthebbende in verband met het ongeval als arbeidsongeval;

Dat verdachte deze schade slechts betwist ten aanzien van wat dient afgetrokken te worden wegens voormeld persoonlijk onderhoud van het slachtoffer;

Overwegende dat in onderhavig geval, waar blijkbaar na het overlijden van het slachtoffer nog allerlei kosten en wel belangrijke onder meer huisvesting blijven bestaan ten laste van de burgerlijke partij, de aftrek wegens uitgaven, welke na de dood van de echtgenoot vervallen, zo dient vastgesteld dat van het basisloon van 93.298 frank als zuiver jaarlijks verlies in hoofde van deze burgerlijke partij overblijft een bedrag van 50.000 frank;

Dat aldus, na aftrek van de jaarlijkse rente wegens arbeidsongeval, als tegenover verdachte vorderbare schade overblijft: 50.000 — 27.698 = 22.302 frank;

Overwegende dat aldus de gekapitaliseerde schade op deze post — mits aanneming van de verantwoorde en niet betwiste gevorderde rentevoet van 4,5 % — bedraagt: $22.302 \times 3,5875 = 80.008$ frank;

Overwegende dat ter zake niet blijkt dat, wegens het niet aftrekken van gans het bedrag van het rentevertegenwoordigend kapitaal — gevestigd door de arbeidsongevallenverzekeraar, de burgerlijke partij L'Urbaine, en voorkomend als een betaling ten behoeve van de burgerlijke partij Zenner Zulma —, een samenvoeging geschiedt van wettelijke vergoedingen wegens arbeidsongeval en schadevergoeding naar gemeen recht;

Dat inderdaad blijkbaar de burgerlijke partij Zenner Zulma ook nog andere stoffelijke schade ondergaat door verlies aan arbeidsinkomen van haar echtgenoot dan tot 65 jaar — al wordt dergelijke schade in dit geding ook niet door haar gevorderd — en dat deze schade tenminste het bedrag bereikt van het alhier niet afgetrokken gedeelte van het gevestigd en hierna nog nader besproken rentevertegenwoordigend kapitaal;

Overwegende dat de schade op de volgende posten als volgt dient beraamd te worden:

beschadiging van fiets: bewezen voor het gevorderd bedrag van 2.000 frank,

beschadiging van klederen: bewezen voor het gevorderd bedrag van 750 frank,

morele schade van de burgerlijke partij zelf: gelet op het leed en de smart door haar ondergaan bij het

gewelddadig overlijden van haar echtgenoot en wegens het bestendig derven voortaan van zijn hulp, steun en medewerking, dient deze schade billijkerwijs vastgesteld bij ontstentenis van meer nauwkeurige gegevens op 100.000 frank,

morele schade ondergaan door Ladou Henri zelf : het slachtoffer, waarvan deze burgerlijke partij als de enige rechthebbende voorkomt, overleefde het ongeval en overleed eerst op 22 februari 1956, het liet blijken van aanvoelen van zeer hevige pijn en heeft aldus, althans gedeeltelijk bewust, zijn zware vermindering en de verschrikking van de naderende dood beleefd; uit dien hoofde dient de morele schade billijkerwijs beraamd op het gevorderd bedrag van 25.000 frank;

B. Ten aanzien van de eis van de burgerlijke partij L'Urbaine :

Overwegende dat aan deze burgerlijke partij terecht in het aangevochten vonnis terugbetaling toegekend werd van het bedrag door haar uitgegeven wegens begrafeniskosten, vervoer en vergoeding voor de dag van het ongeval, met name 7.860 frank;

Overwegende, dat verder deze partij een rentevertegenwoordigend kapitaal gevestigd heeft ten behoeve van de rechthebbende van het slachtoffer, de huidige burgerlijke partij Zenner Zulma, in het raam van de wettelijke vergoeding wegens arbeidsongeval en zulks voor een bedrag van 290.069 frank;

Dat zij gerechtigd is de terugbetaling van dit kapitaal te vorderen van verdachte, de voor het ongeval aansprakelijke derde, in verhouding van het recht dat zij tegen hem kan doen gelden;

Dat, vermits uit niets blijkt dat dit kapitaal hoger beloopt dan de metterdaad door de rechthebbende van het slachtoffer uit hoofde van verlies aan arbeidsinkomen wegens het overlijden van haar echtgenoot geleden stoffelijke schade en verdachte dienaangaande generlei betwisting inbrengt, gans dat bedrag dient toegewezen te worden;

.....

MILITAIR GERECHTSHOF TE BRUSSEL

Nederlandse Kamer. — 16 juli 1956.

Voorzitter : M. Schilling, raadsheer.

O.M. : Mr. Cassiers, subst. auditeur-generaal.

Advocaten: Mrs. J. De Raedemaeker, Lorent (Charleroi), Van de Mert en E. Boonen.

Aansprakelijkheid van geneesheer. — Anti-tetanuseruminspuitingen bij lichte, niet bevuilde wonden niet vereist.

In geval van niet bevuilde wonden beschikken de behandelende geneesheren over een appreciatievermogen; de serotherapie is niet van gevaren ontbloot en het zou verkeerd zijn van de artsen te eisen, dat zij zich slaafs naar de bestaande theoriën zouden schikken.

De geleerden zijn het geenszins eens om te verklaren dat de seruminspuitingen steeds dienen te worden toegepast.

O.M. en cs. C., b.p. t/ X en Y.

Overwegende dat de beroepen tijdig en in de vereiste vormen ingesteld werden;

Overwegende dat de dienstplichtige André C. op

20 april 1953 in het Militair Hospitaal te Namen overleed aan de gevolgen van tetanus, naar aanleiding van verwondingen aan de rechterpink opgelopen tijdens een voetbalmatch te Mechelen;

Dat de eerste rechter om redenen die het Hof tot de zijne maakt, oordeelde dat waar de behandelende geneesheren, de betichten ten deze, geen anti-tetanus seruminspuitingen toepasten, zij, gelet op de omstandigheden der zaak, geen fout hadden begaan en mitsdien vrijuit moesten gaan;

Overwegende dat de eerste rechter immers terecht deed opmerken dat in geval van niet-bevuilde wonden, zoals in casu, de behandelende geneesheren over een appreciatievermogen beschikken; dat de serotherapie niet ontbloot is van gevaren en dat het verkeerd zou zijn van de geneesheren te eisen, dat zij zich slaafs naar de bestaande theoriën zouden schikken;

Overwegende dat immers gebleken is dat de geleerden het geenszins eens zijn om te verklaren dat de seruminspuitingen steeds dienen toegepast te worden;

Overwegende dat de feitelijke omstandigheden door de burgerlijke partijen in haar besluiten aangehaald, het bewijs niet leveren van enige fout in hoofde van betichten;

Overwegende dat als opvallend voorkomt de getuigenis van eerste-kapitein-geneesheer Rombouts, hoofd van het Militair Hospitaal, die, hetgeen het geval niet is met de andere getuigen en met de deskundige, de wonde gezien heeft;

Dat deze getuige immers ter zitting van de Krijgsraad van 13 april 1956 verklaarde : « J'ai soigné C. à Namur; à mon avis la plaie avait été soignée correctement... L'emploi du serum n'est indiqué que quand la plaie le justifie. Dans le cas présent, une plaie du dedans vers l'extérieur, je n'aurais pas donné du serum anti-tétanique. Je suis personnellement président d'un club de foot-ball, et jamais on ne se sert du sérum anti-tétanique quand un joueur se blesse ou a des égratignures; il faudrait des litres de sérum et cela causerait plus de morts que de bien. »

Dat gelet op de stelligheid van deze verklaring, die doorslaggevend is, afgelegd door een geneesheer-officier, die overigens de overste van betichte niet was en geenszins in de zaak op enigerlei wijze betrokken wordt, de eerste rechter terecht oordeelde dat de feiten niet bewezen waren en zich onbevoegd verklaarde om over de eisen der burgerlijke partijen te beslissen.

Om deze redenen,

Het Hof,

Gezien de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald,

Gezien daarenboven artikelen 104-105 van de wet van 15 juni 1899; 24 van de wet van 15 juni 1935, door de heer Voorzitter ter zitting aangeduid;

naar bescheiden beslissende en in afwezigheid van de verdachten en van de burgerlijke partijen,

Ontvangt de beroepen en rechtdoende,

Bevestigt het bestreden vonnis.

Laat de kosten jegens de openbare partij ten laste van de Staat.

Laat de kosten door de burgerlijke partijen gedaan te hunne lasten.

NOOT : Zie in dit nummer het bestreden vonnis van de Krijgsraad dd. 26 april 1956.

Over de aansprakelijkheid van de geneesheer wegens het niet inspuiten van anti-tetanusserum werden, voorzover wij konden nagaan, in België nog geen rechterlijke beslissingen gepubliceerd.

Voor wat Frankrijk betreft verg, men o.a.: Trib. civ. d'Espalion, 10 october 1932, D.H. 1932, 597; Trib. civ. Grasse, 27 mei 1935, Gazette du Palais 1935, II, 341; Lyon, 19 maal 1935, Gazette du Palais, 1935, I, 915; Montpellier, 1 februari 1935, S. 1935, 2, 142, Gazette du Palais 1935, I, 915; Paris, 26 april 1945, S. 1945, 2, 1947; Mazeaud, *Traité théorique et pratique de la responsabilité civile délictuelle et contractuelle*, 4e éd., n° 511; Lalou, *Traité pratique de la responsabilité civile*, 5e éd., n° 426.

KRIJGSRAAD TE ANTWERPEN

26 april 1956.

Voorzitter : M. Van den Berghe, majoor.

Burgerlijk bijzitter : M. de Chaffoy de Courcelles, rechter.

Auditeur : M. B. De Bie.

Advocaten : Mrs. J. De Raedemaeker, Lorent, Van de Mert, E. Boonen en R. Van de Vorst.

Aansprakelijkheid van geneesheer. — Anti-tetanus seruminspuitingen bij lichte, niet bevuilde wonden niet vereist.

Zo het volgens de practici en ook volgens de wetenschappelijke literatuur geboden is de anti-tetanus seruminspuitingen toe te passen in geval van bevuilde kwetsuren en bij grote ongevallen, dient deze behandeling niet zonder meer en zonder onderscheid te worden toegepast in alle gevallen.

Veeleer beschikken de behandelende geneesheren in geval van niet bevuilde wonden over een appreciatie-vermogen; de serotherapie is inderdaad niet van gevaren ontbloot. Overigens zou het verkeerdt zijn van de artsen te eisen, dat zij zich slaafs naar de bestaande theoriën zouden schikken.

O.M. en cs. C., b.p., t/ X en Y.

Beiden beticht :

van onvrijwillige doding, om te Antwerpen, tussen 11 en 18 april 1953, militair zijnde in actieve dienst, bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, doch zonder het inzicht om de persoon van een ander aan te randen, onvrijwillig de dood van C. André te hebben veroorzaakt — artikelen 418, 419 Strafwetboek;

Overwegende dat de dienstplichtige André C. op 20 april 1953 in het Militair Hospitaal te Namen overleed aan de gevolgen van tetanus

dat hij op 11 april 1953 tijdens een voetbalmatch te Mechelen gekwetst werd aan de rechterpink;

dat hij dezelfde dag op onderrichting van reserve-onderluitenant-geneesheer G. naar het Militair Hospitaal te Antwerpen werd overgebracht, na in de kazerne te Mechelen de eerste zorgen ontvangen te hebben van de ziekenverpleger;

Overwegende dat hij, bij het opnemen in voormelde inrichting, door de medicus van dienst, reserve-onderluitenant-geneesheer X werd onderzocht; dat deze laatste het trauma en de toegepaste behandeling beschreef, dat hij op de dag zelf van het ongeval de wonde reinigde en naaide;

Overwegende dat soldaat André C. op 13 april 1953 door reserve-onderluitenant-geneesheer Y werd onderzocht; dat de evolutie van het geval normaal was en geen infectie werd vastgesteld; dat aan C. een herstelverlof van zeven dagen werd verleend;

dat het niet bewezen werd dat, op het ogenblik dat soldaat André C. met herstelverlof werd gezonden, de eerste symptomen van klem zich reeds hadden geopenbaard;

Overwegende dat volgens de deskundige prof. Dr. Moureau, het ter zake, gepast voorkwam de anti-tetanus serotherapie toe te dienen aan de gekwetste; dat, daarentegen, majoor-geneesheer Lauwens en eerste kapitein-geneesheer Rombouts, ter zitting onder eed gehoord, een tegenstrijdig advies uitbrachten;

Overwegende dat, indien het geboden is, volgens de practici en ook volgens de wetenschappelijke literatuur (zie prof. Bruynoghe, « L'Immunité et ses applications », Louvain-Paris 1946, blz. 91; prof. Dr. A. Hijmans Van den Bergh, « Leerboek der Inwendige Geneeskunde », 1946, blz. 155-160) de anti-tetanus seruminspuitingen toe te passen in geval van bevuilde kwetsuren en bij grote ongevallen, het nochtans niet gebleken is dat deze behandeling zonder meer en zonder onderscheid dient toegepast te worden in alle gevallen;

Overwegende dat veeleer is gebleken dat in geval van niet bevuilde wonden, zoals in casu, de behandelende geneesheren over een appreciatievermogen beschikken; dat, inderdaad de serotherapie niet ontbloot is van gevaren; dat het overigens verkeerdt zou zijn van de geneesheren te eisen, dat zij zich slaafs naar de bestaande theoriën zouden schikken;

Overwegende dat ten aanzien van de ernst van de wonde van André C., de verdachten, zonder enige fout te begaan, in geweten en volgens hun kennis en wetenschap mochten oordelen dat er aan André C. geen serotherapie moest toegepast worden ;

Overwegende, dat derhalve de feiten ten laste gelegd van de verdachten, in de betichting naar rechte niet bewezen zijn;

Wat de burgerlijke belangen betreft :

Overwegende dat de aanstelling van de burgerlijke partijen ontvankelijk is;

.....

Om deze beweegredenen,

Gezien artikelen 1, 11, 21, 33 van de wet van 15 juni 1899; 181, 184, 185 van het wetboek van rechtspleging bij de Landmacht (wet van 20 juli 1814); 191 van het Wetboek van Strafvordering; 11, 18, 21, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 68 van de wet van 15 juni 1935;

door de heer Voorzitter ter terechtzitting aangeduid;

De Krijgsraad, rechtdoende op tegenspraak, verklaart betichten X en Y voornoemd, niet plichtig aan de feiten hun ten laste gelast in de betichting.

Spreekt derhalve deze verdachten vrij en stelt ze buiten zaak zonder kosten.

En rechtdoende op de eis van de burgerlijke partijen :

Zegt dat de aanstelling van deze partijen ontvankelijk is; doch, gelet op de vrijspraak van beide verdachten, verklaart zich onbevoegd om over hun eis te kennen;

Verwijst de burgerlijke partijen in de kosten van hun aanstelling.

NOOT : Zie in dit nummer het arrest dd. 16 juli 1956 van het Militair Gerechtshof, waarbij bovenstaand vonnis werd bevestigd.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

25 november 1955.

Voorzitter : M. De Necker.

Rechters : M.M. Moerenhout en Verbruggen.

O.M. : M. Vergote.

Advocaten : Mrs. Ginion en Evens.

1. **Kosteloze rechtspleging. — Terugwerkende kracht van de toelating tot kosteloze rechtspleging.**
2. **Internationaal Privaatrecht. — Wettencollict. — Natuurlijk kind gesproken uit geslachtelijke gemeenschap tussen Tsjechische vrouw en ongehuwde Belgische man. — Vordering tot levensonderhoud van het kind. — Tsjechisch-Slovaaks recht toepasselijk.**

1. *De wet van 29 juni 1929 op de kosteloze rechtspleging sluit niet uit dat de toelating tot kosteloze rechtspleging zich zou uitstrekken tot zekere daden van rechtspleging, welke die toelating zijn voorafgegaan.*

Dit is logisch, daar artikel 18 van de wet van 29 juni 1929 toelaat zich in spoedeisende gevallen bij eenvoudig mondeling of schriftelijk verzoek te wenden tot de vrederechter, de voorzitter van de rechtbank of van het hof, en gedurende het geding tot de rechter, voor wie de zaak aanhangig is, ten einde de kosteloze rechtspleging te bekomen.

De beslissing op een verzoekschrift moet noodzakelijk terugwerken tot op de datum van dat verzoekschrift, op straf de onvermogen te dwingen het zegelrecht voor het verzoekschrift te betalen en provisie te storten voor de kosten van boeking.

De bevoegde rechter kan dus wel aan de beslissing, waarbij hij kosteloze rechtspleging toestaat, terugwerkende kracht verlenen en de reeds verrichte akten van procedure dekken.

De beslissingen, waarbij de kosteloze rechtspleging wordt toegestaan, hebben normaal gevolg voor de gehele procedure, waarvoor zij werd toegestaan.

2. *Het criterium dat moet worden toegepast in geval van internationaal privaatrechtelijk wettencollict is het door de wet beoogde maatschappelijk doel, d.w.z. dat in geval van aanwezigheid van verschillende wetten de rechter de voorkeur zal geven aan die, welke het best het door de wetgever nagestreefde doel zal bereiken.*

De vorderingen tot toekenning van onderhoudsgeld en kraamkosten, steunend op de artikelen 340 b en 340 c B.W. raken het persoonlijk statuut, daar zij voortspuiten uit het vermoedelijke vaderschap en hun steun niet vinden in een misdrijf of oneigenlijk misdrijf.

In zake wettencollict betreffende de staat of de bekwaamheid der personen, waar een ieder beheerst wordt door zijn nationale wet als zijnde die, welke het best geschikt voorkomt, en het best aangepast aan de behoeften van de onderdanen, moet de rechter de nationale wet toepassen, die het statuut van de persoon beheerst, wiens belang ter zake door de nationale rechter als overheersend wordt aangezien met inachtneming van de vereisten van de openbare internationale orde van de Staat, waarvan die rechter afhangt.

Uit de wordingsgeschiedenis van de wet van 5 april 1908 blijkt dat de wetgever hoofdzakelijk de waardigheid en de belangen van de wettelijke familie heeft willen vrijwaren, maar terzelfdertijd aan de moeder en aan het kind ten laste van de vermoedelijke vader die onontbeerlijke vergoeding

heeft willen toekennen, welke vereist wordt door de natuurlijke zedenleer en verenigbaar is met de veiligheid van het wettelijk gezin.

In geval de vermoedelijke vader gehuwd is of geweest is, is de toe te passen wet die, welke het wettelijke gezin beheerst; in geval de vermoedelijke vader ongehuwd is, de wetgeving, waardoor het statuut van moeder en kind wordt beheerst.

Waar in het onderhavige geval de vermoedelijke vader (Belg) ongehuwd is, is de Tsjechisch-Slovaakse wet toepasselijk.

E. t/ E.

Herzien het vonnis van deze rechtbank, d.d. 15 juni 1951;

Gezien de bescheiden;

Overwegende dat de vordering strekt tot de veroordeling van verweerder, om aan eiseres, in eigen naam en voor haar kind, een onderhoudsgeld te betalen van 1.200 frank per maand, voor het onderhoud van het kind Petr Frantisek Emiel, totdat het de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, bedrag te vermeerderen of te verminderen, in de loop des geding, volgens de noodwendigheden;

1° *In feite :*

Overwegende dat verweerder, E. Emiel, te werk gesteld werd tijdens de oorlog, in Duitsland;

Overwegende dat hij in mei 1944, te werk gesteld werd bij de Luftwaffe, te Osek;

Overwegende dat verweerder daar kennis aanknoopte met het meisje Marianne E.;

Overwegende dat eiseres beweert, dat partijen, sedert oktober 1944, met mekaar geslachtelijke betrekkingen hebben gehad, nadat E. aan eiseres met aandrang beloofd had met haar te huwen;

Dat zij beweert dat E. aan het Standesambt te Osek, de toelating vroeg om met eiseres in het huwelijk te treden en hij dan bij haar kwam inwonen;

Overwegende dat eiseres beweert dat zij in november of begin december haar zwangere toestand liet kennen, en dat het kind Petr op 21 juli 1945 geboren werd;

Dat verweerder niettemin met eiseres bleef leven tot rond mei 1945, datum waarop hij in België terugkeerde;

Dat echter na zijn terugkeer in den lande, hij een briefwisseling met eiseres bleef voeren, en dit tot einde 1945;

Dat de gemeenschap, die verweerder met eiseres heeft gehad, in deze brieven erkend is;

2° *In rechte :*

Overwegende dat de vordering gesteund is op art. 340 b B.Wb. (Wet van 6 april 1908);

1° *Betreffende de regelmatigheid der rechtspleging :*

A) *Aangaande de kosteloze rechtspleging :*

Overwegende dat verweerder beweert dat de rechtspleging niet regelmatig is, daar, nadat bij vonnis d.d. 15 juni 1951, de zaak geschorst werd, tot na naleving der wettelijke bepalingen aangaande het zegelrecht, de rechtspleging hernomen werd door enkele oproeping der partijen dan wanneer de kosteloze rechtspleging aan eiseres maar door beslissing van het bureau d.d. 28 mei 1954, werd toegestaan;

Dat verweerder beweert dat de oorspronkelijke dagvaarding niet ontvankelijk zijnde, daar het niet op zegel was, de zaak maar kon regelmatig ingeleid

worden door een nieuwe dagvaarding, daar de beslissing van het bureau voor kosteloze rechtspleging, d.d. 28 mei 1954, geen terugwerkende kracht kan hebben;

Overwegende dat de Wet van 29 juni 1929, op de kosteloze rechtspleging, niet uitsluit dat het voordeel van de kosteloze rechtspleging, die de toekenning van de kosteloze rechtspleging zijn voorafgegaan;

Dat dit logisch is, daar artikel 18 van de Wet van 29 juni 1929, toelaat in geval van hoogdringendheid, zich te wenden, door mondeling of geschreven rekwest, tot de vrederechter, de voorzitter van de rechtbank, de eerste voorzitter van het Hof van Beroep, of gedurende het geding tot de rechtbank die ervan gevat is, om de kosteloze rechtspleging te bekomen;

Dat de beslissing op een geschreven rekwest, noodzakelijk moet terugwerken, tot het voorafgaand rekwest zelf, op straf de onvermogen te dwingen het regelrecht voor het rekwest te betalen en voorraad te storten voor de kosten van boeking;

Overwegende dat de bevoegde Magistraat dus wel aan de beslissing waarbij hij de kosteloze rechtspleging toestaat, terugwerkende kracht kan verlenen, en de reeds gestelde proceduurakten dekken;

Overwegende dat de beslissingen die het Pro Deo toekennen, normaal gevolg hebben voor de ganse rechtspleging voor dewelke de kosteloze procedure werd toegestaan (Rép. pr. Dr. B. T. I, Ve Assistance Judiciaire, n° 118 en volg. Grunzweig: Assistance judiciaire, bl. 158);

Overwegende dat het bevelschrift d.d. 28 mei 1954, als volgt luidt: « verleent het voordeel van de gerechtelijke bijstand, ten einde een vraag strekkende tot » het instellen van een vordering ingevolge art. 340 » B.W. tegen verweerder »;

Dat deze termen algemeen zijn, het instellen van de vordering beogen en niet de voortzetting, en derhalve, de beslissing in de bedoeling van het bureau, noodzakelijk terugwerken moest tot al de daden van rechtspleging aangaande de vordering ingeleid op grond van artikel 340 B.W.;

Overwegende dat inderdaad uit het oog niet mag worden verloren dat, volgens de termen van het vonnis d.d. 15 juni 1951, de oorspronkelijke vordering niet aangetast was door enige nietigheid, maar alleenlijk niet ontvankelijk was;

Dat niets belet dat deze onontvankelijkheid kan gedekt worden staande het geding, zoals dit gebeurt in geval van nalating van inschrijving van een handelaar in het handelsregister;

B) Betreffende de vertegenwoordiging van het kind door zijn moeder :

Overwegende dat verweerder beweert, dat eiseres niet gerechtigd is alléén op te treden, als vertegenwoordigster van haar natuurlijk kind;

Overwegende dat de vertegenwoordiging in rechte van onbekwamen aan hun persoonlijk statuut toebehoort;

Overwegende dat de Tsjecho-Slovakische wet van 7 december 1949, art. 56, wijzigende de wetgeving over de familie, voorziet dat het minderjarig kind door zijn ouders vertegenwoordigd wordt in rechte;

Overwegende dat de dagvaarding dagtekent van 21 april 1950, toen de wijzigingen ingebracht door de Wet van 7 december 1949, van kracht waren;

Overwegende dat eiseres, handelend als wettige vertegenwoordigster van haar minderjarige zoon Petr Frantisek dus wel gerechtigd was om de vordering in te stellen aan zij de rechtspleging wettelijk kan vervolgen;

2° Betreffende de grond :

Aangaande de toe te passen wetgeving :

Overwegende dat de natuurlijke moeder en het kind ter zake van Tsjecho-Slovaakse nationaliteit zijn; dat de man tegen wie, omwille van zijn vermoedelijk vaderschap, een pensioen voor onderhoudskosten van het kind gevorderd wordt van 1.200 frank in de maand, vanaf de geboorte van het kind tot dat het de ouderdom van 18 jaar bereiken zal, van Belgische nationaliteit is;

Overwegende dat de eis gesteund is op de Belgische Wetgeving, zijnde art. 340 B. Wb. (Wet van 6 april 1908);

Dat partijen de vraag van het internationaal privaatrecht wettensconflict niet aanraken en derhalve de rechtbank ambtshalve onderzoeken moet welke wet op het geschil toepasselijk is;

Overwegende dat het criterium dat toe te passen is in geval van internationaal privaatrecht wettensconflict, het maatschappelijke doel is, beoogd door de wet, derwijze dat in geval van aanwezigheid van verschillende wetten, de rechter de voorkeur geven zal aan deze die het best het doel, nagestreefd door de wetgever, bereiken zal. (Pouillet: Dr. Int. privé, bl. 291; Devos: Problème des conflits de lois, T. I, bl. 24; Pillet: Principes de Dr. Intern. privé, bl. 277 en 282; Pillet et Niboyet, Manuel de Dr. Int. privé, bl. 358; Traité théor., et pr. de Dr. International privé, T. III, bl. 58; Rolin: Principes de Dr. Int. privé, T. I, bl. 93 en volg.);

Overwegende dat de vorderingen in toekennen van onderhoudsgeld en kraamkosten, gesteund op artikelen 340 b en 340 c van het Burgerlijk Wetboek, het persoonlijk statuut aanraken, daar zij spruiten uit het vermoedelijk vaderschap, en hun steun niet vinden in een misdrijf of oneigenlijk misdrijf. (Devos: Conflit de lois, T. I, bl. 184 en 192; Brussel, 11 maart 1933, Clunet, 1933, bl. 1041; Luik, 11 april 1935, Jur. Liège, bl. 193);

Overwegende dat inderdaad ten overvloede spruit uit de voorafgaande bewerkingen van de wet van 6 april 1908, dat de wetgever aan de moeder en aan het kind, in bepaalde voorwaarden, een beperkt recht op steun ten laste van de vermoedelijke vader, heeft willen verlenen, als gevolg op het enkel feit van het vermoedelijk vaderschap. (Verslag van de Commissie van Justitie van de Senaat. Rede van Senator Braun, vermeld in P. Leclercq: Comment. de la loi du 5 avril 1908, bl. 160);

Dat hij daarenboven uitdrukkelijk de rechten van belanghebbenden heeft willen vrijwaren in geval van misdrijf of oneigenlijk misdrijf, afgezonderd van dit zuiver feit van het vermoedelijk vaderschap, door in die gevallen te verzenden naar het gemeen recht;

Overwegende dat in zaken wettensconflict betreffende de staat of bekwaamheid der personen, waar eenieder beheerd wordt door zijn nationale wet, als zijnde deze die het best geschikt voorkomt en best aangepast is aan de behoeften van de inboorlingen, (Pouillet, Dr. Int. privé, bl. 305; art. 3 § 3 B.W.) de rechter de nationale wet moet toepassen die het statuut van de persoon beheert, wiens belang ter zake, door de nationale rechter als overheersend wordt aangezien, (Verbr. 20.3.1941, Pas. 1941, T. I, bl. 36) in acht genomen de eisen van de openbare internationale orde van de Staat van dewelke die rechter afhangt;

Overwegende dat de Belgische wetgever, door de wijziging ingebracht aan art. 340 Burgerlijk Wetboek, bij art. 340 b en c, enerzijds de stoffelijke en zedelijke

belangen van het wettelijk gezin heeft willen vrijwaren, terwijl hij anderzijds aan de moeder en aan het kind bepaalde voordelen heeft willen verzekeren die de menslievendheid eisen en als een natuurlijk gevolg voorkomen van het vaderschap;

Dat, om dit doel te bereiken, hij aan moeder en kind rechten heeft toegekend, dewelke, alhoewel spruitend uit het vermoedelijk vaderschap, nochtans geen verklaring of erkenning van vaderschap inhouden; en dusdoende het kind, buiten de wettelijke familie behoudt;

Overwegende dat uit de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 5 april 1908, spruit dat de wetgever hoofdzakelijk de waardigheid en de belangen van de wettelijke familie heeft willen vrijwaren, maar tézelfdertijd aan de moeder en het kind, ten laste van de vermoedelijke vader, die onontbeerlijke vergoeding heeft willen toekennen, geëist door de natuurlijke zedeleer en verenigbaar met de veiligheid van het wettelijk gezin. (Kortrijk, 20 maart 1953, J. T. 1953, bl. 468);

Dat dit ten duidelijkste blijkt uit het verslag van senator Braun, waarin deze het doel van de wet op preciese en kortbondige wijze schetste: « l'enfant est mis à l'abri du besoin, la société est satisfaite. La famille est respectée, on n'y introduit pas bon gré mal gré des membres dont la présence troublerait son harmonie »;

Overwegende dus dat de toe te passen wet deze is die het wettelijk gezin beheerst, in geval de vermoedelijke vader gehuwd is of geweest is, en de wetgeving waardoor het statuut van moeder en kind wordt beheerst in geval de vermoedelijke vader ongehuwd is;

Overwegende dat ter zake verweerder ongehuwd zijnde, bij het inleiden der rechtspleging, op 28 september 1948, de Tsjecho-Slovaakse wetgeving toepassing moet vinden;

Overwegende echter dat beide partijen besloten hebben, enkel in acht te nemen de Belgische wetgeving ter zake;

Overwegende dat het past de zaak te verzenden, om aan partijen toe te laten te besluiten op grond van de beschikkingen van de Tsjecho-Slovakische wet;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Alle verdere besluiten van de hand wijzende;

Gehoord de Heer H. Vergote, Eerste-Substituut-Procureur des Konings, in zijn advies;

Verklaart dat eiseres gerechtigd is de proceduur alleen voort te zetten;

Verklaart de rechtspleging regelmatig;

Zegt dat ter zake de Tsjecho-Slovakische wetgeving in voege ten tijde der geboorte van het kind, heeft toegepast te worden;

En vooraleer verder uitspraak te doen;

Verzendt de zaak ter zitting van 20 januari 1956, om aan partijen toe te laten te concluderen en te pleiten op grond der beschikkingen der Tsjecho-Slovakische wetgeving;

Kosten voorbehouden.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

12e Kamer. — 11 januari 1956.

Voorzitter : M. Geurts.

Referendaris : M. Arendt.

Advocaten : Mrs. J. Franck, A. Franck, Vaes,
Vrancken en Collard.

Bergingsovereenkomst. — Vereisten voor de toepassing van art. 262 Zeewet.

Artikel 262 van de wetten op het zeerecht betreft uitsluitend overeenkomsten, aangegaan tijdens en onder de invloed van het gevaar, en geenszins overeenkomsten, die de juridische kenmerken bezitten van een eenvoudige verhuring van werken en diensten, en die zijn aangegaan nadat de ramp alreeds een voldongen feit geworden was, en zulks in omstandigheden, waarin de toestemming niet op de geringste wijze beïnvloed kon worden door overwegingen, voortvloeiend uit een dreigend gevaar voor schip of lading.

N.V. Eugène Herbosch t/ Lecour en
Lecour t/ Western Trading Corporation, Misch,
Bondel en N.V. Société Générale de Dragage.

Gezien de geboekte dagvaarding van 17 juni 1954 strekkende tot de betaling van de som van 175.000 franken ten titel van forfaitair loon, overeengekomen tussen de partijen voor de berging van het schip « Leolam », toebehorende aan verweerder en in de Schelde gezonken, tengevolge van een aanvaring op 26 februari 1954.

Gezien het geboekt exploit van oproeping in vrijwaring betekend ten verzoeken van aanlegger Lecour in dato van 10 juni 1955;

Aangezien de zaken verknocht zijn en dienen samengevoegd te worden;

Aangezien hoofdverweerder Lecour die de dagvaarding, welke hij op 12 mei 1955 aan « Western Trading Corporation », kapitein Misch, kapitein Adolf Bondel en « Société Générale de Dragage » betekende, de betaling eiste, bij middel van rechtstreekse eis, der som van 175.000 frank, ten titel van kosten gevorderd door het lichten van het schip, en die, aldus, meer dan een jaar na het vlot maken van ditzelfde, duidelijk verstaan liet dat volgens zijn mening, voormeld bedrag niet voor discussie vatbaar was, thans een heel andere stelling aanneemt, en beweert tegenover aanlegster dat de door haar gevorderde vergoeding op gevoelige wijze dient herleid te worden niet alleen bij toepassing der clause « no cure no pay », maar ook van artikel 262 der Zeewet;

Aangezien luidens de overeenkomst aangegaan op 27 februari 1954 de opdracht, aan aanlegster, toevertrouwd, als voorwerp had :

« Het bergen van het in de Schelde gezonken schip « Leolam » met de in het schip nog aanwezige lading vaten »...

Aangezien echter dezelfde overeenkomst ook het volgende bedong :

« De eventuele nog in het schip aanwezige lading zal op ons bergingsmateriaal geladen worden »;

Aangezien daardoor partijen, die zich behoorlijk rekenschap gaven van het feit dat, op normale wijze, de gehele lading, samengesteld uit gedistilleerd vet in vaten, naar de oppervlakte moest opstijgen, gelet op haar specifiek gewicht, om na de luiken te hebben

opgelicht, of zelfs doorgebroken, op de Schelde te gaan drijven, de eventualiteit geenszins uitsloten dat het wrak, eens vlot gemaakt, geen enkel vat meer zou inhouden;

Aangezien nochtans partijen stilzwijgenderwijze aannemen dat deze normale gebeurlijkheid geen repercussie zou hebben op het forfaitair vastgesteld loon;

Aangezien dienvolgens de clause «no cure no pay» dient uitgelegd te worden als betreffende alléén de berging van het schip «Leolam», afgezien van de omstandigheid of er ja dan neen nog enkele vaten in de ruimen zouden gebleven zijn;

Aangezien anderzijds het tevergeefs is dat verweerder de toepassing inroept van artikel 262 der Zeewet;

Aangezien inderdaad hetzelfde artikel, deel uitmakende van titel VIII dezer wet (De l'assistance et du sauvetage maritime), uitsluitend de overeenkomsten beoogt «*passées au moment et sous l'influence du danger*» en geenszins een overeenkomst zoals deze waarover betwisting, welke de juridische kenmerken bezit van een eenvoudige verhuring van werk en diensten, en welke aangegaan werd nadat de ramp alreeds een voldongen feit geworden was en zulks in omstandigheden waarin de toestemming van verweerder niet op de geringste wijze beïnvloed kon worden door overwegingen spruitende uit een dreigend gevaar voor schip of lading;

Aangezien wat betreft de oproeping in vrijwaring, deze volstrekt overtollig blijkt, rekening gehouden met de rechtstreekse eis ingeleid door aanlegger Lecour tegen dezelfde verweerders door het geboekt exploit van 12 mei 1955, en slechts ingesteld werd met het doel een kunstmatige verknochtheid te scheppen tussen onderhavige zaak en deze gericht tegen de eigenaars en kapiteins der schepen waarvan de gezamenlijke fouten en valse manoeuvres het zinken van de «Leolam» veroorzaakt zouden hebben;

Om deze redenen,

De Rechtbank maakt melding van de toepassing van artikel 2 van de wet van 15 juni 1935;

Voegende de zaken samen door de hierboven aangeduide exploten ingesteld;

Zegt de eis van aanlegster «Eugène Herbosch» ontvankelijk en gegrond,

Veroordeelt dienvolgens verweerder Lambert Lecour tot de betaling aan aanlegster van de som van 175.000 frank, met de gerechtelijke intresten vanaf 17 juni 1954 en de kosten des geding, tot heden begroot op 890 frank, pleidooirecht inbegrepen.

Zegt de eis tot vrijwaring ingesteld door aanlegger Lambert Lecour overtollig en dienvolgens niet ontvankelijk;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

Zegt het vonnis uitvoerbaar, behalve voor de kosten, niettegenstaande beroep en zonder zekerheidsstelling.

VREDEGERECHT TE SCHAARBEEK

1e kanton. — 8 februari 1956.

Rechter : M. Dupuis.

Advocaten : Mrs. De Luyck en P. Geysen.

Onroerende zaak door bestemming. — In huis geplaatste badkamerinstallatie. — Apotheekkastje is roerend.

Een geplaatste installatie van een badkamer moet geacht worden door de eigenaar te zijn bestemd voor de dienst van het huis; zij is derhalve in haar geheel onroerend door bestemming en is met het huis verkocht.

Die bestemming geldt niet voor wat betreft het apotheekkastje, dat niet deel van de badinstallatie uitmaakt.

Ledens t/ Imbrechts.

Overwegende dat de eis er toe strekt verweerders te veroordelen tot het teruggeven van een badkuip, een elektrische waterverwarmer, een lavabo, een bidet en een farmaciekastje, of, bij gebreke het te doen binnen 24 uur der uitspraak van het vonnis, tot de betaling van 8.000 frank, vermeerderd met de gerechtelijke intresten;

Overwegende dat verweerders, die het huis van eiseres op 25 januari 1955 gekocht hebben, de eis stellig betwisten en staande houden dat de betwiste goederen met het huis verkocht werden;

Overwegende dat, volgens artikel 524 van het Burgerlijk Wetboek, de door de eigenaar geplaatste meubels als onroerend moeten beschouwd worden indien de eigenaar die meubels op zijn eigen erf en voor de dienst of tot uitbating ervan geplaatst heeft;

Overwegende dat eiseres niet betwist dat de kwestieuze badinstallatie door haar zelf ingericht werd;

Overwegende dat, gezien de huidige behoefte aan hygiëne en aan comfort, de installatie van een badkamer door een eigenaar als bestemd voor de dienst van het huis moet beschouwd worden;

Overwegende, bijgevolg, dat de installatie in haar geheel onroerend bij bestemming is en met het huis aan verweerders verkocht werd;

Overwegende dat die bestemming niet geldt voor wat betreft het farmaciekastje, dat geen deel van de badinstallatie uitmaakt;

Om deze redenen,

Veroordelen verweerders aan eiseres het farmaciekastje terug te geven binnen de vijftien dagen van de uitspraak van onderhavig vonnis en, bij gebreke het te doen, veroordelen verweerders van nu af en voor alsdan tot de betaling van een som van 250 frank, met de gerechtelijke intresten;

Veroordelen verweerders tot een vijfde van de kosten, vier vijfden ten laste van eiseres blijvend.

BOEKBESPREKING

Recueil annuel de jurisprudence belge. — Année 1955.

— Brussel, Maison Ferdinand Larcier. — 1956. — 619 p. — 935 Fr.

Met dezelfde regelmaat waaraan wij reeds sedert verschillende jaren gewoon zijn is thans wederom bij het begin van het rechterlijk jaar de jaarlijkse verzameling van de Belgische rechtspraak verschenen, samengesteld onder leiding van de Heer Stafhouder Charles Van Reepinghen. Vergeleken met de uitgaven van de vorige jaren is het thans verschenen deel voor het jaar 1955 nog uitgebreid geworden en naast de samenvattingen van heel de gepubliceerde rechtspraak vindt men er ook in alle doctrinale artikelen die in tijdschriften werden gepubliceerd.

Het werk is op dezelfde wijze verzorgd geworden als dit de vorige jaren het geval was, wat wil zeggen dat het aan zeer strenge eisen beantwoordt. Het recueil annuel is voor de Belgische juristen volkomen onontbeerlijk geworden. Zij wachten telkenjare met ongeduld op de verschijning van het nieuwe deel en zijn

de samenstellers zeer dankbaar voor de te hunnen bate gepresteerde arbeid.

R. Geysen. — *Jurisprudence du travail (1949-1955) avec notes critiques.* — *Arbeidsrechtspraak (1949-1955) met critisch nota's.* — Maison Ferd. Larcier. — Brussel — 1956 — 410 p.

Bij de behandeling van zaken voor het Arbeidsrecht heeft het werk van de Heer R. Geysen, dat in 1949 verscheen, over de Arbeidsrechtspraak over de jaren 1922 tot 1948, de allergrootste diensten bewezen en wij hebben destijds in het Rechtskundig Weekblad al het goede gezegd dat deze summa van het Belgische arbeidsrecht verdiende. Dit gebied van het recht is echter aan zeer vlugge evolutie onderhevig en de behoefte deed zich nijpend gevoelen om ook de arbeidsrechtspraak, die tot stand kwam na het jaar 1948, gebundeld te zien. Dit is thans gebeurd in het nieuwe boek van de Heer Geysen, dat volledig uitgewerkt werd volgens de methode van het vroegere werk. Wat de taal betreft zijn de samenvattingen der rechtspraak van de Franstalige arbeidsgerechten enkel in deze taal opgenomen, terwijl de in het Nederlands uitgesproken beslissingen in deze taal vermeld worden met een in kleine letter gedrukte Franse vertaling.

Niet alleen voor de specialisten van het arbeidsrecht, doch voor al de practici is deze nieuwe uitgave een onontbeerlijk werkinstrument dat tegelijkertijd op wetenschappelijk gebied toelaat een volledig overzicht te hebben van de evolutie van deze zeer belangrijke tak van het recht in de hedendaagse periode.

BIBLIOGRAPHIE

Nederland

Adriaanse P. — Confiscation in private international law. — 's Gravenhage, Martinus Nijhoff.

Dwynstee W.J.A.J. — Wet en wetsverplichting bij Sint Thomas. — Nijmegen, Dekker & Van de Vegt.

Engers J. — Hoofdstuk XI van het Handvest van de Verenigde Naties. Oorsprong, ontstaan en toepassing van de verklaring betreffende niet-zelfbesturende gebieden. — Amsterdam, Noord-Hollandse U.M.

Hasselt, W.J.C. van. — Verzameling van Nederlandse staatsregelingen en grondwetten. 14e dr. — Alphen aan de Rijn, N. Samson.

Jarolimek J. — Eigendom tot zekerheid. — Zwolle, Tjeenk Willink.

Leyendekkers O. — De vestigingswet bedrijven 1954. Wet van 25 februari 1954. 2e dr. — Alphen aan Rijn, N. Samson.

Luijk H. — Waar blijft de tijd van de directeur? 6e dr. — Alphen aan Rijn, N. Samson.

Mayer René. — Uiteenzetting nopens de werkzaamheden van de Gemeenschap. Gemeenschappelijke vergadering. Gewone zitting 1955-56. — 's Gravenhage, Staatsdrukkerij- en Uitgeversbedrijf.

Oud P.J. — Handboek voor het Nederlands gemeenterecht. — Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink.

Filippi H. — Ons hedendaagse Nederlandse geld. — Leiden, Nederlandse U.M.

Samkalden I. — Toepassing van de wet op de vreemding van landbouwgronden in 1955. — Zwolle, Tjeenk Willink.

Santbrink J. van. — Algemene ouderdomswet. — Vuga-Boekerij (Arnhem, G.W. van der Wiel & Co). *Successiewet 1956.* 3e dr. — Deventer, A.E. Kluwer.

Tooren E. ten. — Inkomstenbelasting en Europese integratie. — Amsterdam, H.J. Paris.

Völlmar H.F.A. — Vennootschappen, verenigingen en stichtingen. — Deventer, A.E. Kluwer.

Vrij M.F. — Verzameling uit zijn geschriften op het gebied van strafrecht en criminologie. — Zwolle, Tjeenk Willink.

Zanden J.W. van der. — De nijverheidsonderwijswet met bijbehorende besluiten. 6e dr. — Meppel, H. ten Brink.

Engeland

Akpan N.U. — Epitaph to Indirect Rule: A Discourse on Local Government in Africa. — Cassell.

Allen, Sir C.K. — Administrative Jurisdiction. — Stevens & Sons.

Carlston K.S. — Law and Structures of Social Action. — Stevens & Sons.

Davies M.R.R. — The Law of Burial, Cremation and Exhumation. — Shaw & Sons.

Emmet L.E. — Notes on Perusing Titles and on Practical Conveyancing. — Solicitor's Law.

Harrison B. Fraser. — Advocacy at Petty Sessions. — Sweet & M.

Holdsworth, Sir W. — A History of English Law. — Methuen.

Mc Cleary R. — County Court Precedents. — Butterworth & Shaw & Sons.

Meredith W.C.J. — Malpractice Liability of Doctors and Hospitals. — Canada: Sweet & M.

Morgan E.M. — Some Problems of Proof Under the Anglo-American System of Litigation. — Columbia U.P.: Ocf. U.P.

Rees J.T. — Reserved Judgment. — Muller.

Russell Lord. — Though the Heavens Fall. — Cassell.

Westbrook R. — The Law and Practice of the Valuation of Licensed Premises. — Sweet & M.

Wille G. — Landlord and Tenant in South Africa. — Sweet & M.

Wille G. — Principles of South African Law. — Sweet & M.

Duitsland

Beitzke G. — Familienrecht. — München, Beck 1956.

Böttcher E. — Waffengleichheit und Gleichbehandlung der Arbeitnehmer im kollektiven Arbeitsrecht. — Karlsruhe, C.F. Müller.

Hauszmann C. — Entstehungsgeschichte, Zweck und Beschussfähigkeit des Aufsichtsrats nach dem Aktiengesetz und dem Betriebsverfassungsgesetz. — Düsseldorf, Rechtverl. 1956.

Karlsbach W. — Über Fragen des rechtsanwaltlichen Standesrechts. — Karlsruhe, C.F. Müller.

Keller H.K.L. — Das Selbstbestimmungsrecht der Pfälzer — München, Verl. d. Grotius-Stiftung 1956.

Kern E. — Strafverfahrensrecht. — München, Beck 1956.

Krüger H. — Die Rechtswirkungen der strukturellen und geistigen Umgestaltung des deutschen Staates nach 1945 auf das Reichskonkordat von 1933. Rechtsgutachten. — Wiesbaden, Hess. Landesregierung 1956.

Lindenmaier F. — Das Patentgesetz. — Köln, Heylann 1956.

Mitteis H. — Deutsche Rechtsgeschichte. — München, Beck 1956.

Obermanns J. — Die Pfändung von Vermögensrechten im Verwaltungszwangsverfahren. — Stuttgart, Boorberg 1956.

Pausch A. — Steuervorteile für Beamte in Hauptberuf und Nebenberuf, in Familie, Haus und Heim. — Köln, Verl. Anst. d. Dt. Beambtenbundes 1956.

Raschhofer H. — Die Vermögenskonfiskationen der Ostblockstaaten. — Frankfurt, Metzner 1956.

Schätzel W. — Transformation, Partnerschaft und sonstige Probleme des Reichskonkordats van 1933. — Wiesbaden: Hess. Landesregierung 1956.

Schmidt H. — Recht und Unrecht in der Werbung. — Berlin, Kulturbuch-Verl. 1956.

Weber H. von. — Die richterliche Strafzumessung. — Karlsruhe, C.F. Müller.

Weisedel W. — Recht und Ethik. — Karlsruhe, C.F. Müller.

BALIELEVEN

BALIE TE BRUSSEL

De Heer Stafhouder der Balie van Brussel heeft onderstaand rondschrijven gezonden aan de leden der balie.

* * *

Geachte Confrater,

De Raad der Orde heeft in de loop van het laatste gerechtelijk jaar het nodige gedaan om aan drie onlangs gestichte prijzen hun juridische vorm te geven. Twee omzendbrieven hebben U hieromtrent reeds de vereiste inlichtingen verstrekt.

De Raad heeft, te dezer gelegenheid, vastgesteld dat de talrijke vroeger gestichte prijzen hetzij door de Orde zelf, hetzij door andere instellingen die aan onze balie verbonden zijn, weinig gekend en weinig gezocht zijn, niettegenstaande het belang dat zij vertegenwoordigen en de beloningen die er aan verbonden zijn.

Daarom acht ik het nuttig om, met de toestemming van de leiders der belanghebbende instellingen, hieronder de volledige lijst dezer prijzen en hun voornaamste karakteristieken te doen kennen. Alle verdere inlichtingen kunnen bekomen worden bij de stichtende instellingen.

I. - Prijzen door de Orde van Advocaten gesticht

1. Prijs Ernest d'Archambeau (1852-1919).

Deze prijs, van een bedrag van 3.000 frank, is bestemd om, om de drie jaar, de letterkundige of artistieke werken waardoor een jong advocaat zich bijzonder heeft doen opmerken, zonder de plichten van zijn beroep verwaarloosd te hebben, te bekronen. Hij werd gesticht op 28 september 1936 en voor de laatste maal op 17 november 1953 toegekend. Hij kan in de loop van het gerechtelijk jaar 1956-1957 toegekend worden.

2. Prijs Victor Bonnevie (1849-1920).

Deze prijs, van een bedrag van 3.000 frank, kan om de twee jaar toegekend worden, na een wedstrijd die open staat voor al de leden van de balie van Brussel, aan de advocaat die de beste memorie zal gemaakt hebben over een vraagstuk van sociaal recht. Hij werd gesticht op 13 juli 1925 en zal binnen kort toegekend worden ten gevolge van de wedstrijd die op 31 oktober 1954 gesloten werd.

3. Prijs Louis Coosemans (1857-1918).

Deze prijs wordt toegekend aan één op de tabel van de Orde ingeschreven advocaat die, binnen de vijf jaar die de toekenning van deze prijs voorafgaan, het beste werk geschreven en uitgegeven heeft over het recht in de breedste zin van het woord. Gesticht op 8 juni 1956, zal hij voor de eerste maal toegekend worden op 1 juli 1959. Zijn bedrag is van 5.000 frank.

4. Prijs Gaston de Leval (1874-1944) en Roger de Leval (1906-1936).

Deze prijs wordt toegekend minstens om de vijf jaar, hoogstens om de drie jaar aan een advocaat bij het Hof van beroep die, hetzij door zijn professionele loopbaan, hetzij door zijn bijzondere bedrijvigheid, zich uitzonderlijke verdiensten zal verworven hebben. De begunstigde gebruikt deze prijs ten einde een vacantie of rustverblijf aan de Azurenkust door te brengen. Hij werd gesticht op 20 maart 1956 en hij zal voor de eerste maal op 1 maart 1959 toegekend worden.

5. Prijs Arthur Piérard (1862-1947).

Deze prijs wordt toegekend aan één op de tabel van de Orde of op de lijst van de stagiaires ingeschreven advocaat die, in de loop van het gerechtelijk jaar, stagiaire zijnde en minder dan dertig jaar oud, aan één der secties van het Bureau voor kosteloze raadpleging de beste memorie voorgedragen heeft over één der vragen die op het programma der zittingen der secties gestaan hebben. Hij werd gesticht op 8 juni 1956 en hij zal voor de eerste maal op 15 juli 1957 toegekend worden. Zijn bedrag is van 2.500 frank.

II. - Prijs door het Verbond der Belgische Advocaten gesticht

Prijs Jules Destrée (1863-1936).

Deze prijs, in 1936 gesticht, kan om de twee jaar toegekend worden, om beurt aan een jong advocaat der balies van Brussel en van Charleroi, die minder dan tien jaar inschrijving op de tabel van de Orde heeft en die zich doen opmerken heeft op het gebied van het recht, van de literatuur, van de kunst of van de sociologie.

III. - Prijzen door de «Conférence du Jeune Barreau» gesticht

1. Prijs Maurice Despret (1861-1933).

Deze prijs, van een bedrag van 1.000 frank, kan jaarlijks toegekend worden aan een advocaat, lid van de «Conférence du Jeune Barreau», die minder dan vijf jaar balie telt. Hij bekroont het opstellen van een wetsontwerp over een vraagstuk van procedure of van zuiver recht, met uitsluiting van elk sociaal of politiek vraagstuk.

2. Prijs Georges Dubois (1869-1911).

Deze prijs, van een bedrag van 1.000 frank, kan om de drie jaar toegekend worden aan het beste juridisch werk waarvan de auteur een advocaat is, die minder dan vijf en dertig jaar oud is, en lid van de «Conférence du Jeune Barreau».

3. Prijs Emile Martiny (1854-1905).

Deze prijs, van een bedrag van 1.000 frank, kan om de drie jaar toegekend worden aan het beste juridisch werk, waarvan de auteur een advocaat is, die minder dan veertig jaar oud is, en lid van de «Conférence du Jeune Barreau».

4. Prijs Jean De Boelpaepe (1887-1926).

Deze prijs, van een bedrag van 1.000 frank, kan jaar-

lijks toegekend worden aan het beste werk onder vorm van memorie, proefschrift of dissertatie, betrekking hebbende op de gerechtelijke organisatie, het recht of de wetgeving in Belgisch Congo, en die als auteur heeft een advocaat der balie van Brussel die minstens tien jaar inschrijving telt, stage inbegrepen. Hij wordt toegekend tijdens de openingszitting van de « Jeune Barreau Colonial ».

5. Prijs Henri Botson (1859-1925).

Deze prijs, van een bedrag van 5.000 frank, kan om de drie jaar toegekend worden aan het lid van de « Section de Droit colonial et maritime de la Conférence », auteur van het beste werk over het recht, de rechtsleer of de wetgeving van Belgisch Congo.

6. Prijs Léon Théodor (1853-1934).

Deze tweejaarlijkse prijs, van een bedrag van 2.500 frank, is bestemd om het beste werk te bekronen, onder de vorm van proefschrift, memorie of dissertatie gewijd aan de geschiedenis van de balie in het algemeen en bij voorkeur van de Belgische balie.

7. Prijzen Jules Lejeune (1828-1911) en Paul Janson (1840-1913).

Deze prijzen worden elk jaar toegekend aan de twee beste pleiters van een wedstrijd die open staat voor de stagiaires van het tweede en het derde jaar, leden van de « Conférence du Jeune Barreau », over een onderwerp vrij door hen gekozen.

De mededingers moeten zich laten inschrijven, in de mate van het mogelijke, samen met hun tegenstrevers, bij de voorzitter of de griffier van de « Conférence du Jeune Barreau » vóór 15 maart. Begin april worden de data der prestaties bij loting vastgesteld, in aanwezigheid van de mededingers. De wedstrijd begint op de eerste donderdag der maand mei.

De jury voor de toekenning der prijzen is samengesteld uit de heer stafhouder van de Orde of het lid van de Raad van de Orde dat hij te dien einde afvaardigt, twee oud-voorzitters van de « Conférence du Jeune Barreau », de voorzitter, de directeur en de onder-voorzitter van de « Conférence du Jeune Barreau » en de leden van de Commissie, deze laatsten hebben raadplegende stem.

Het bedrag van elk der prijzen is 4.000 frank.

De medalie van de « Conférence du Jeune Barreau » wordt, bovendien, aan de laureaten overhandigd tijdens de plechtige openingszitting.

8. Prijs der oud-voorzitters van de « Conférence du Jeune Barreau ».

Deze prijs wordt jaarlijks toegekend aan de stagiaire, van het eerste jaar, lid van de « Conférence du Jeune Barreau », die de beste consultatie opgesteld heeft over een opgelegd vraagstuk, door de leiders van de « Conférence » gekozen.

Het reglement van de prijs werd in zijn huidige vorm op 25 april 1950 door de oud-voorzitters van de « Conférence du Jeune Barreau », in algemene vergadering vastgesteld (zie Journal des tribunaux, 1950, blz. 298).

De kandidaten dienen zich in te schrijven vóór 1 mei bij de griffier van de « Conférence du Jeune Barreau ». De werken dienen neergelegd uiterlijk vóór 31 mei in twee getypte exemplaren.

De jury van de prijs is samengesteld uit de oud-voorzitters van de « Conférence du Jeune Barreau » alsook uit haar voorzitter, haar directeur en haar ondervoorzitter en uit de leden van de Commissie, deze laatsten hebben raadplegende stem. De prijs mag niet verdeeld worden.

Het bedrag van de prijs is 2.500 frank.

De medalie van de « Conférence du Jeune Barreau » wordt aan de laureaat overhandigd tijdens de plechtige openingszitting.

9. Prijs Georges Boels (1910-1955).

Deze prijs werd in de loop van het gerechtelijk jaar 1955-1956 gesticht. Hij wordt jaarlijks toegekend als aanmoediging aan twee stagiaires van het eerste jaar die met de meeste verdiensten hun verplichte pleitoefening hebben voorgedragen.

Het bedrag van de prijs is bestemd om de kosten te dekken van een verblijf te Parijs tijdens hetwelk de laureaten één der proeven van de wedstrijden van welsprekendheid van de « Conférence du Stage » van de balie van Parijs dienen bij te wonen.

Deze prijs wordt toegekend door de administratieve commissie van de « Conférence du Jeune Barreau », op voorstel van deze zijner leden die de jury vormen der pleidooiproeven van het eerste jaar.

Het bedrag van de prijs voor elke laureaat bedraagt 2.000 frank.

IV. - Prijs door het Vlaams Pleitgenootschap gesticht

Prijs William Thelen.

Deze prijs, van een bedrag van 1.000 frank, werd door Mr. William Thelen gesticht. Hij wordt jaarlijks toegekend aan de beste pleitoefening voorgedragen tijdens een wedstrijd die open staat voor al de stagiaires, leden van het Vlaams Pleitgenootschap.

V. - Prijs door de « Journal des Tribunaux » gesticht

Deze prijs, van een bedrag van 1.000 frank en verhoogd met één enkel jaarabonnement op het tijdschrift, bekroont de beste opmerkingsnota die een opgelegde rechtspraak verklaart. Hij wordt jaarlijks aan een stagiaire toegekend. De inschrijvingen worden tot 31 december ontvangen.

VI. - Prijs door « La Revue Generale des Assurances et des Responsabilités » gesticht

Deze prijs, van een bedrag van 1.000 frank, wordt jaarlijks toegekend aan een jong doctor in de rechten, auteur van de beste rechtsstudie, die waardig bevonden werd gepubliceerd te worden, en die als onderwerp een vraagstuk behandelt behorende tot het domein der burgerlijke aansprakelijkheid of der verzekeringen, zoals dit domein bepaald is door de bedrijvigheid van de « Revue générale des Assurances et des Responsabilités ».

Met de meeste confraternele hoogachting.

De Stafhouder van de Orde,
Charles Van Reepingen.

VLAAMSE CONFERENTIE VAN DE BALIE BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

Motie gestemd naar aanleiding van het geval van
Rechter Grootaert.

* * *

Het Bestuur van de Vlaamse Conferentie van de Balie bij het Hof van Beroep te Gent, na kennis genomen te hebben van het geval van de heer Grootaert, rechter te Elisabethstad:

— Betreurt ten eerste te moeten vaststellen, dat zonder afdoende reden in de kolonie als onjuridisch en misplaatst wordt aanzien, dat vonnissen worden gevelde met het Nederlands als voertaal;

— Beschouwt het als van elementairste rechtvaardigheid, dat de overtalrijke nederlandssprekende Belgische rechtsonderhorigen in de kolonie, evenals in

het moederland, van de Nederlandse taal gebruik maken in hun geschillen en in het Nederlands berecht worden door magistraten die hun taal machtig zijn ;

— Is, na onderzoek, de mening toegedaan, dat de rechtspraak van de heer Grootaert als juridisch oordeelkundig voorkomt en bijdraagt tot het voorkomen, in de kolonie, van taalwantoestanden die tientallen jaren lang de verdeeldheid in het moederland hebben in de hand gewerkt ;

— Doet dringend beroep op de heer Minister van Koloniën, om de tegen de heer Grootaert gevorderde afanking als magistraat te weigeren ;

— Verhoopt dat uiteindelijk de decreten zullen genomen worden, die het taalgebruik in gerechtszaken in de kolonie eens en voorgoed regelen, waardoor meteen de mogelijkheid zelf van dergelijke pijnlijke incidenten als de zaak Grootaert zullen vermeden worden ;

— Beslist deze motie over te maken aan Z. M. de Koning, aan de heer Minister van Koloniën en aan de pers ten einde openbaar gemaakt te worden.

Gent, de 12 september 1956.

W. Delva, voorzitter;
R. Smetrijns, ondervoorzitter;
P. Blomme, secretaris;
K. Moors, penningmeester;
M. De Sutter,
J. Ronse,
C. Van Malderen, leden.

VLAAMSE CONFERENTIE BIJ DE BALIE TE ANTWERPEN

De hieronderstaande omzendbrief werd gezonden aan de leden der Vlaamse Conferentie bij de balie te Antwerpen.

*

Waarde Confrater,

Om zeker te zijn dat de confraters deze zomer toch een beetje water zullen gezien hebben, heeft de Vlaamse Conferentie het genoege U uit te nodigen op een Scheldeboottocht, die zal plaats hebben op

Zaterdag 22 september 1956.

Onze vaart leidt naar Temse, waar het prachtig kasteel van Marnix van St-Aldegonde zal bezocht worden.

Aan boord zal de Vlaamse Conferentie traditiegetrouw (althans voor zover het de jaarlijkse boottocht betreft) de hongerigen spijzen en de dorstigen laven.

Wij rekenen er op dat talrijke confraters met hun dames, die van harte welkom zijn, te 14 uur zullen inschepen aan boord van de trotse Flandriaboot, die zal gemeerd zijn aan de Vlotbrug bij het Steen.

Wil U wel zo vriendelijk zijn Uw naam in te schrijven op de monsterrol die zal liggen bij Juffrouw Decuypere.

Met beste confraternele groeten.

De Secretaris, De Voorzitter,
A. Kinsbergen. *B. Wuyts.*

BALIE TE BRUGGE

Samenstelling van de Raad der Orde

Stafhouder : Mter Victor Sabbe.

Leden van de raad : Mter Leon Dewulf, Mter Willy Six, Mter Albert Claes, Mter Albert De Ketelaere, Mter Carlos Maertens, Mter Godfried Vandervennet, Mter Herman Aernoudts en Mter Willy David.

Conferentie van de Jonge Balie :

Voorzitter : Mter Albert De Ketelaere.

Onder-Voorzitter : Mter Herman Aernoudts.

Secretaris : Mter Jo Verduyn.

Bestuursleden : Mter Willy Six, Mter Raoul Depauw, Mter Urbain Govaert.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 juni—30 juni 1956)

I. Staats- en administratief recht

1. *Financiën*. — *N.M.B.S.* — Het K. B. van 25 mei 1956 (Stbl. 1 juni 1956, 3.833) wijzigt het K. B. van 6 juli 1885 waarbij de voorwaarden worden bepaald waaronder de Staat de dienst der obligatiën van de N.M.V.B. waarborgt tegenover derden.

2. *Justitie*. — Het K. B. van 23 mei 1956 (Stbl. 2 juni 1956, 3.857) wijzigt het K. B. van 5 april 1954 houdende oprichting van de Commissie belast met de voorbereiding van de Nederlandse tekst van de grondwet, de wetboeken en de voornaamste wetten en besluiten.

3. *Financiën*. — *N.M.B.S.* — Bij K. B. van 1 juni 1956 (Stbl. 3 juni 1956, 3.885) wordt de N.M.B.S. er toe gemachtigd 4¼ % lening uit te geven nominaal groot 1 milliard 600 miljoen frank, genaamd « 4¼ % lening 1956-1970 », ter vernieuwing van de 4 % kasbons met 10 jaar looptijd 1946-1956, vervallend op 1 juli 1956.

4. *Onderwijs*. — Het K. B. van 4 mei 1956 (Stbl. 4-5 juni 1956, 3.910) stelt de regelen vast inzake inrichting van de diensten voor voorlichting bij beroepskeuze en van de psycho-medisch sociale centra van de Staat, alsmede de voorwaarden tot subsidiëring door de Staat van diensten tot voorlichting bij beroepskeuze en van psycho-medisch sociale centra.

5. *Ministerie van Economische Zaken*. — Het K. B. van 28 mei 1956 (Stbl. 6 juni 1956, 3.933) wijzigt het organiek kader van het Ministerie van Economische Zaken.

6. *Ministerie van Financiën*. — Het K. B. van 30 mei 1956 (Stbl. 7 juni 1956, 3.957) vult het K. B. van 30 maart 1955 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Financiën, aan.

7. *Middenstand*. — Het K. B. van 29 mei 1955 (Stbl. 8 juni 1956, 3.978) regelt de modaliteiten voor het toekennen van toelagen aan de Nationale Kas voor Beroepskrediet, teneinde deze toe te laten aan een verminderde intrestvoet kredietverrichtingen aan de ambachtsuitrusting te verwezenlijken.

8. *Economische Zaken*. — *Ontploffbare stoffen*. — De wet van 28 mei 1956 (Stbl. 9 juni 1956, 3.990) regelt het fabriceren, kopen en verkopen, vervoeren, gebruiken en houden van ontploffbare of voor deflagratie vatbare stoffen en mengsels en van daarmede geladen tuigen. Elke overtreding van de voorgeschreven maatregelen wordt gestraft met gevangenisstraf van 15 dagen tot 2 jaar.

9. *In- en uitvoer van goederen.* — De wet van 28 mei 1956 (Stbl. 9 juni 1956, 3.992) bekrachtigt een K. B. genomen krachtens de wet van 30 juni 1931, betreffende de in-, uit- en doorvoer van goederen, gewijzigd bij deze van 30 juli 1934.

10. *Oorlogsschade.* — *Coöperatieve vennootschappen.* — Het K. B. van 2 juni 1956 (Stbl. 10 juni 1956, 4.014) regelt de subsidieverlening aan de coöperatieve vennootschappen voor het herstel der oorlogsschade aan private goederen.

11. *Verkeerswezen.* — De wet van 2 mei 1956 (Stbl. 13 juni 1956, 4.050) regelt het statuut van de postcheck. Deze wet omvat 29 artikelen en 6 hoofdstukken, o.a. gewijd aan de postcheck, de postassignatie, de postoverschrijving, het verhaal wegens niet-betaling. De Koning stelt de datum vast waarop de wet in werking treden zal.

12. *Landbouw.* — Het M. B. van 1 juni 1956 (Stbl. 14 juni 1956, 4.075) stelt het bedrag der premieën vast toegekend aan de stellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

13. *Wegverkeer.* — Het K. B. van 13 juni 1956 (Stbl. 15 juni 1956, 4.108) vult het K. B. aan van 8 april 1954 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer. Artikel 76 betreffende de reflectoren van voertuigen wordt gewijzigd.

14. *Wegverkeer.* — Het K. B. van 11 juni 1956 (Stbl. 15 juni 1956, 4.107) wijzigd het K. B. van 20 september 1954 betreffende de reflectoren van voertuigen. Met ingang van 1 januari 1957 moeten de reflectoren geplaatst op voertuigen overeenstemmen met een goedgekeurd model en er de identificatietekens van dragen.

15. *Financiën.* — Bij K. B. van 9 mei 1956 (Stbl. 17 juni 1956, 4.167) wordt de Minister van Koloniën er toe gemachtigd een in Zwitserland uit te geven lening aan te gaan voor een maximum bedrag van 60 miljoen Zwitserse frank.

16. *Economische Zaken.* — *Wereldtentoonstelling.* — Het K. B. van 31 mei 1956 (Stbl. 17 juni 1956, 4.168) wijzigd het K. B. van 29 mei 1952, waarbij de opdracht en bevoegdheden van de commissaris-generaal der regering bij de algemene wereldtentoonstelling van Brussel bepaald en de regelen inzake de werking van haar diensten vastgesteld worden.

17. *Nationale Kas voor Beroepskrediet.* — Bij de wet van 7 juni 1956 (Stbl. 18-19 juni 1956, 4.185) wordt het maximum bedrag van de verbintenissen der Nationale Kas voor Beroepskrediet bepaald.

18. *Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.* — Bij K. B. van 31 mei 1956 (Stbl. 18-19 juni 1956, 4.186) wordt het nominaal bedrag van de kasbons en obligaties uit te geven door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid vastgesteld.

19. *Landbouw.* — Bij M. B. van 7 juni 1956 (Stbl. 20 juni 1956, 4.219) wordt het M. B. van 16 maart 1949 aangevuld, welk besluit de inrichting en de werking van de sociale dienst bij het Ministerie van Landbouw regelt.

20. *Financiën.* — Bij K. B. van 18 juni 1956 (Stbl. 20 juni 1956, 4.219) wordt de Minister van Financiën ertoe gemachtigd onder door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening, genaamd 4¼ % lening 1956-1973 te emitteren voor een nominaal bedrag van 3 milliard 500 miljoen frank.

21. *Financiën.* — Het M. B. van 18 juni 1956 (Stbl. 20 juni 1956, 4.220) stelt de modaliteiten vast betreffende de uitgifte van de 4¼ % lening 1956-1973.

22. *Onderwijs.* — Bij K. B. van 12 juni 1956 (Stbl. 22 juni 1956, 4.268) worden een nationale raad voor de jeugd, een interdepartementale commissie voor de jeugd en een nationale dienst voor de jeugd opgericht.

23. *Financiën.* — Bij K. B. van 18 juni 1956 (Stbl. 23 juni 1956, 4.287) wordt een overeenkomst goedgekeurd waarbij de Sabena een lening van 17.500.000 dollars, gewaarborgd door de Staat, in de Verenigde Staten van Amerika heeft geëmitteerd.

24. *Middenstand.* — *Industriële ondernemingen.* — Het K. B. van 1 juni 1956 (Stbl. 24 juni 1956, 4.314) wijzigd het K. B. van 12 oktober 1953 tot uitvoering van de wet van 7 augustus 1953 betreffende de steunverlening bij de oprichting, de uitbreiding, de wederuitrusting en de rationalisatie van industriële en ambachtelijke ondernemingen.

25. *Landbouw.* — Het M. B. van 31 mei 1956 (Stbl. 25-26 juni 1956, 4.337) stelt de rassenlijst vast van de land- en tuinbouwsoorten welke aan de keuring van de Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwproducten kunnen onderworpen worden.

26. *Scheepvaartwegen.* — Het K. B. van 18 juni 1956 (Stbl. 25-26 juni 1956, 4.352) wijzigd, wat betreft het bijzonder reglement van het kanaal van Gent naar Oostende, het K. B. van 7 september 1950 houdende bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen.

27. *Scheepvaartwegen.* — Het K. B. van 18 juni 1956 (Stbl. 25-26 juni 1956, 4.353) wijzigd, wat betreft het bijzonder reglement van het kanaal van Charleroi naar Brussel en vertakkingen, het K. B. van 7 september 1950 houdende bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen.

28. *Ministerie van Volksgezondheid.* — Het K. B. van 18 mei 1956 (Stbl. 28 juni 1956, 4.397) stelt het tijdelijk kader vast van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het jaar 1955.

29. *Rijksinstellingen voor geesteszieken.* — Het K. B. van 24 mei 1956 (Stbl. 28 juni 1956, 4.399) stelt het organiek kader vast van de rijksinstellingen voor geesteszieken.

30. *Burgerlijke oorlogsslachtoffers.* — De wet van 29 juni 1956 (Stbl. 29 juni 1956, 4.412) wijzigd de regeling inzake steunverlening aan de wezen, weduwen en bloedverwanten in de opgaande linie van de militairen van de oorlog 1914-1918 en van de oorlog 1940-1945.

31. *Financiën.* — Bij de wet van 20 juni 1956 (Stbl. 29 juni 1956, 4.417) worden met ingang van 1956 het

Gemeentefonds voor Openbare Onderstand, het Fonds der Gemeenten en het Fonds der Provinciën verhoogd.

32. *Ministerie van Buitenlandse Zaken.* — Bij K. B. van 30 mei 1956 (Stbl. 29 juni 1956, 4.420) worden sommige graden bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel door andere vervangen.

33. *Ministerie van Buitenlandse Zaken.* — Het K. B. van 31 mei 1956 (Stbl. 29 juni 1956, 4.421) stelt de schalen vast verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel.

34. *Ministerie van Landbouw.* — Het K. B. van 25 juni 1956 (Stbl. 29 juni 1956, 4.424) wijzigd het K. B. van 19 februari 1954 houdende vaststelling van het organiek kader van het Ministerie van Landbouw.

35. *Landsverdediging.* — Het K. B. van 19 juni 1956 (Stbl. 29 juni 1956, 4.425) wijzigd het K. B. van 9 april 1952 houdende geldelijk statuut van het weddetrekend personeel der krijgsmacht.

36. *Landsverdediging.* — Het K. B. van 19 juni 1956 (Stbl. 29 juni 1956, 4.426) wijzigd het K. B. van 9 april 1952 houdende geldelijk statuut van het personeel der rijksmacht.

37. *Volksgezondheid.* — Bij K. B. van 29 juni 1956 (Stbl. 30 juni 1956, 4.444) wordt het K. B. van 7 januari 1953, houdende oprichting van een interministerieel comité voor het gezin, gewijzigd.

38. *Financiën.* — *N.M.V.B.* — Bij K. B. van 18 juni 1956 (Stbl. 30 juni 1956, 4.445) wordt de N.M.V.B. gemachtigd om een lening voor een nominaal bedrag van 210.369.000 frank uit te geven.

39. *Landsverdediging.* — Het M.B. van 22 juni (Stbl. 30 juni 1956, 4.448) stelt algemene inspecties bij het leger in.

II. Handelsrecht

40. *Koophandel.* — *Faillissementen.* — De wet van 18 mei 1956 (Stbl. 13 juni 1956, 4.054) wijzigd art. 472 van het wetboek van koophandel.

Blijkens de nieuwe bepaling moeten door de curators uittreksels worden opgenomen in bladen van het vonnis van faillietverklaring en van het vonnis dat later het ophouden der betalingen heeft bepaald, en zulks binnen de 3 dagen na de dagtekening ervan. Deze uittreksels moeten zekere vermeldingen bevatten.

III. Strafrecht en strafvordering

41. *Justitie.* — *Assisen.* — Bij K. B. van 11 juni 1956 (Stbl. 23 juni 1956, 4.290) wordt voor de toepassing van art. 102 van de wet van 18 juni 1869, de lijst van de diploma's voor de samenstelling van de lijsten der gezworenen van de hoven van assisen aangevuld met de diploma's van technisch onderwijs afgeleverd door sommige inrichtingen.

IV. Arbeidsrecht en maatschappelijk hulpbetoon

42. *Bestaanszekerheid.* — De wet van 23 mei 1956 (Stbl. 3 juni 1956, 3.882) wijzigd de wet van 28 juli 1953 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid.

43. *Rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.* — Het K. B. van 29 mei 1956 (Stbl. 3 juni 1956, 3.883) wijzigd het K. B. van 17 juni 1955 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.

44. *Tegemoetkomingen aan gebrekkigen.* — Het K. B. van 19 juni 1956 (Stbl. 22 juni 1956, 4.266) wijzigd het K. B. van 28 februari 1955, tot vaststelling van de wijze waarop de tegemoetkomingen aan gebrekkigen, verminkten, blinden, doven en stommen berekend worden.

45. *Volksgezondheid.* — *Nationaal Werk van Kinderwelzijn.* — Het K. B. van 5 juni 1956 (Stbl. 23 juni, 4.294) stelt de rijksbijdrage vast voor 1955 in de werkingskosten van de door het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn beheerde of erkende kolonies alsmede de toelagen voor vacatiehuizen en kolonies, dagkuren, moederhuizen, dag- en nacht-kinderbewaarplaatsen.

46. *Ministerie van Arbeid.* — Bij K. B. van 15 juni 1956 (Stbl. 24 juni 1956, 4.312) wordt, overeenkomstig de wetgeving betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit de arbeidsongevallen, de te innen bijdrage voor het waarborgfonds over het dienstjaar 1956 vastgesteld.

47. *Toelage voor moeders in het gezin.* — Bij K. B. van 8 juni 1956 (Stbl. 30 juni 1956, 4.441) wordt aan de loonarbeiders een tijdelijke verhoging van de toelage voor de moeders in het gezin toegekend.

V. Fiscaal recht

48. *Invoer.* — Het K. B. van 9 juni 1956 (Stbl. 14 juni 1956, 4.084) wijzigd het K. B. van 11 maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer.

49. *Invoerrechten.* — Bij de wetten van 25 mei 1956 (Stbl. 18-19 juni 1956, 4.184 en 4.185) worden de Koninklijke Besluiten van 24 januari 1955 en 28 juni 1955 betreffende het tarief van invoerrechten bekrachtigd.

H. Boonen.

NECRLOGIE

Mr. Charles Gheude.

Deze grote confrater, die een zo belangrijke rol gespeeld heeft in het Belgisch balieleven, is ons ontvallen en heel de rechtswereld zal er om rouwen. Wanneer ooit de zinsnede uit de rede van Max Havelaar aan de hoofden van Lebak «Er is een goed mens gestorven» op iemand van toepassing is, dan is dit wel het geval op Mr. Charles Gheude. Gans zijn leven is opgegaan in liefde voor zijn medemens. Dit heeft de keuze van zijn beroep bepaald omdat hij in de advocatuur de gelegenheid zag in de hoogste mate de ongelukkigen te helpen en de zwakken bij te staan. Dit heeft de keuze bepaald van zijn politieke overtuiging die enkel en alleen ingegeven was door goedheid en generositeit. Dit is bepalend geweest voor de vele geschriften die hij heeft gepubliceerd en die alle in het teken staan van de mildheid en de menselijkheid.

Sedert jaren heeft hij zich ingespannen voor de verdediging van de waardigheid van het advocatenberoep

en reeds zestig jaar geleden werkte hij voorstellen uit voor het oprichten van een voorzorgskas voor advocaten. Hij werd voorzitter van het Verbond der Belgische Advocaten en legde in die hoedanigheid een zeer intense werking aan de dag. Vooral dient op zijn actief geschreven te worden de oprichting van het Internationaal Verbond der Advocaten, dat hoofdzakelijk aan zijn initiatief te danken is en waarvan hij dan ook de gezaghebbende voorzitter is geweest. Hij volgde de werkzaamheden van deze Union met de grootste belangstelling en nog op het laatste congres te Parijs was hij aanwezig, niettegenstaande zijn zeer hoge ouderdom. Hij werd er van harte toegejuicht door de vertegenwoordigers van alle landen die daar verenigd waren. Deze laatste manifestatie te zijner ere is als de apotheose geweest van een rijk gevuld leven. De balie en heel de rechtswereeld van ons land zullen deze onvergetelijke figuur blijven gedenken.

R. V.

Raadsheer E. Baers.

Enkele dagen geleden werd het overlijden bekend van de Heer Raadsheer Baers van het Hof van Beroep te Brussel. Sedert enkele tijd had hij de zittingen van de kamer, aan dewelke hij gehecht was, niet meer kunnen voorzetelen, tengevolge van een hartaandoening. Doch niemand heeft kunnen vermoeden dat het verscheiden zo nabij was. Raadsheer Baers was een magistraat met zeer bijzondere hoedanigheden. Hij kende de zaken, welke hem toevertrouwd werden, met een grondigheid en een nauwgezetheid, die door de balie ten zeerste gewaardeerd werden. Hij gaf zich een geweldige inspanning en hield er aan steeds zelf verslag te maken over de zaken die op de rol stonden der strafkamer, welke hij voorzat. Hij was een Vlaming uit één stuk en leidde zijn zittingen in een sierlijk Nederlands. Tijdens de bezetting speelde hij een belangrijke rol in het verzet en hij onderging de gevangenschap in een Duits concentratiekamp, wat zonder twiifel veel zal bijgedragen hebben tot zijn vroegtijdige dood.

UIT DE PERS

DE BEVORDERING VAN HET GOED NEDERLANDS IN DE ADMINISTRATIE

Uit het laatste nummer van V.E.V.-Berichten nemen wij, ten behoeve van onze lezers, het zeer actueel hieronderstaand artikel over.

* * *

Het Ministerie van Verkeerswezen heeft een brochure uitgegeven ter bevordering van het goed Nederlands in het Departement van Verkeerswezen.

In de inleiding schrijft de Minister van Verkeerswezen dat naar aanleiding van de A.B.N. week van 6-12 februari 1956 in zijn Departement druk geijverd werd voor de beschaafde omgangstaal. Het ligt in mijn bedoeling, zo schrijft de Minister, het gesproken en het geschreven Nederlands systematisch te bevorderen.

En verder schrijft hij: « Voornaamheid, zich uitend in een beschaafde omgangstaal, is het kenmerk van al wie in de administratie iets is of wil worden. In samenwerking met mijn administratie zoek ik naar concrete middelen om deze stelregel in Verkeerswezen waar te maken. »

In bedoelde brochure komen verder bijdragen voor van Joris Sterken, Dr R. Roemans, dr Thijs en dr Leenen, in verband met het gebruik van het Nederlands in de Administratie in 't algemeen en in Verkeerswezen in het bijzonder.

De heer Sterken stelt vast dat er in Vlaams België geen principiële afwijzing meer bestaat van een algemene cultuurtaal zoals dit vóór 30 jaar nog het geval was. Historisch toont hij aan dat we als goede Belgen, zonder landverraad, voor het Nederlands mogen opkomen, omdat het Nederlandssprekend gebied van België eens het kroonjuweel van de Nederlanden was en «Belg» tenslotte niet anders betekent dan Nederlander. De eenheid van Noord en Zuid is onmiskenbaar in het verleden en is noodzaak nu en in de toekomst.

Cultuurgemeenschap uit zich in een gemeenschapelijke spreek- en schrijftaal.

Wat onze taal in de administratie betreft, stipt de h. Sterken aan, dat de administratie in het geschreven Nederlands het Frans nahinkt en tot in haar hoogste rangen nog door dialect wordt overwoekerd.

Dit is het gevolg van een eeuw lang verfransing.

Nu de staat beter zijn taak ten aanzien van de Nederlandssprekende gemeenschap begrijpt, moet de administratie er toe bijdragen om in Nederlandstalig België een milieu te scheppen dat Nederlands is in al zijn verschijningen en waarin de Nederlandse cultuur ongehinderd kan gedijen.

Terecht onderstreept de h. Sterken dat als onze Vlaamse mensen meer zelfbewustzijn, meer eerbied voor eigen aard en taal, in één woord meer nationale trots bezaten, ze eenvoudigweg zouden eisen dat iedere vertegenwoordiger van staat en administratie hun Nederlandse moedertaal behoorlijk, en in de hoogste rangen feilloos, keurig, met distinctie zou spreken.

Dhr Roemans wijst op de fysiologische, psychologische en sociale bestanddelen van de taal die de levende vertolking is van 's mensen aard en karakter, opvoeding, belangstelling en cultuur.

Hij neemt stelling tegen enkele verkeerde opvattingen inzake gebruik van goed Nederlands, nl. dat enkel het dialect zich tot de intieme omgang leent, dat het streven naar een algemeen beschaafde omgangstaal voortspuit uit gebrek aan zelfstandigheid of uit zucht naar naïperij: het is enkel en alleen een zaak van welbegrepen belang voor alle Nederlandssprekende gewesten. Het gebruik van Nederlands is geen synoniem van Hollands praten. Onze gesproken taal moet één worden met die van Noord-Nederland, niet door imitatie van het Noord-Nederlands, maar door aansluiting er bij.

Dhr Thijs handelt over « Nederlands en Administratie » en legt de nadruk op de meest voorkomende gebreken van onze taal in de administratie.

Beoordeling

Het is voorzeker een lofwaardige poging van het Ministerie van Verkeerswezen te streven naar het gebruik van beter Nederlands in de Administratie van zijn Departement en wij hopen dat zijn voorbeeld in de andere Departementen navolging zal vinden.

Wij vrezen echter dat de ministeriële aansporing, welke wij volledig steunen, in de Centrale Diensten en de Parastatale Diensten te Brussel, weinig resultaat zal opleveren indien er geen concrete maatregelen worden overwogen om dit initiatief daadwerkelijk tot praktische uitvoering te brengen.

Er dient immers rekening te worden gehouden met het feit dat de meeste Vlamingen vastzitten in een

atmosfeer welke over het algemeen het aanwenden van het Nederlands niet bepaald begunstigt.

Meestal worden de principiële en belangrijke kwesties in de Administratie te Brussel nog in het Frans behandeld. De eventuele vertalingen zijn tenslotte niet anders dan een vormelijke procedure waaraan niet altijd belang gehecht wordt.

Andere kwesties die in het Nederlands behandeld worden, moeten nagezien worden door Nederlands-ontkundige ambtenaars die niet in staat zijn het gehalte der gebruikte taal te beoordelen en dienaangaande aan hun ondergeschikten niet de nodige vingerwijzingen kunnen verstrekken.

Daar waar de Franse teksten bij het opgaan in de administratieve hiërarchie gelouterd en gezuiverd worden, wordt aan de Nederlandse teksten niet veel aandacht geschonken.

Deze toestand leidt tot een zekere genoegzaamheid welke bepaald niet bevorderlijk is om tot de aanwending van goed Nederlands aan te sporen.

Het bestaan van een vertaaldienst om hoofdzakelijk Franse teksten in het Nederlands om te zetten, wijst er op dat het Frans in de Centrale Diensten nog steeds de hoofdtal is.

Welnu een belangrijke factor tot herwaardering van het Nederlands zou er in bestaan deze sfeer van ondergeschiktheid te doen verdwijnen.

Het is stellig prijzenswaardig te ijveren voor beschaafde omgangsvormen in woord en schrift, maar het komt ons voor dat het beter zou zijn vooreerst het klimaat te veranderen door aan de Nederlandse taal in de Centrale Staatsdiensten en de parastatale inrichtingen te Brussel die waarde toe te kennen welke haar uit hoofde van haar gebruik in België toekomt.

Hiertoe is het nodig dat de leidende posten zouden bezet worden door ambtenaars die zich op keurige wijze van het Nederlands kunnen bedienen zowel bij het schrijven als bij het spreken. Aldus zou er bij de hoogste administratieve instanties meer begrip en waardering ontstaan voor het Nederlands; er zouden grotere eisen in het gebruik van de taal gesteld worden en hieruit zou vanzelfsprekend de aanwending van een beter Nederlands ontstaan.

Wij geven aan de Heer Minister de gedachte ter overweging dat hij, vooraleer hogere ambtenaars aan te stellen, als eerste voorwaarde zou stellen dat de kandidaat zeer keurig Nederlands zou kennen, zoals er gevergd wordt dat zij Frans kennen.

Verder suggereren wij aan de Minister van Verkeerswezen dat het gebruik van goed Nederlands een bestanddeel zou worden van het signalement dat tenslotte toch de verdere loopbaan bepaalt.

MEDEDELINGEN

MERCURIALEN BIJ DE OPENING DER HOVEN VAN BEROEP

De gebruikelijke rede bij de plechtige opening van het Hof van Beroep te Brussel werd uitgesproken door de Heer Advocaat-Generaal Vander Perren, die als onderwerp had gekozen « Het verdrag van Brussel van 25 augustus 1924 en de garantiebrieven in het zee-recht ».

Te Gent sprak de Heer Procureur-Generaal H. Bekaert over « De verschoning in het strafrecht ».

Wij zijn zo gelukkig aan onze lezers te kunnen aankondigen dat deze beide belangrijke mercurialen in de eerstkomende nummers van het Rechtskundig Weekblad zullen verschijnen.

DE INTERNATIONALE JURISTEN-COMMISSIE

Op 28 april j.l. werd de Belgische sectie van de internationale commissie der Juristen gesticht.

De standregelen van deze vereniging verschenen in de bijlage van het B.S. op 12 mei 1956.

Wat is de I.J.C. en wat beoogt zij?

De I.J.C. verenigt de juristen uit alle landen die van mening zijn dat de « rechtsorde in de wereld moet worden gehandhaafd ».

Deze rechtsorde veronderstelt de eerbiediging der fundamentele rechten van de enkeling — vrijheid van geweten — vrijheid van mening — vrijheid van vereniging — medezeggenschap van alle burgers in het staatsbeleid door vrije en geheime verkiezingen. Zij stelt voorop dat de Staat aan het Recht is onderworpen en dat voor alle burgers de eerbiediging van hun rechten als mens en als burgers moet kunnen worden afgedwongen, ook tegenover het staatsgezag, door beroep te doen op onafhankelijke rechtscolleges.

In elke omstandigheid dient het verdedigingsrecht te worden gewaarborgd.

Zij verdedigt het standpunt dat ook de staten in hun onderlinge verhoudingen onderworpen zijn aan de rechtsorde: de primauteit van de internationale rechtsbeginselen is een vereiste tot behoud van de vrede. De op internationaal terrein getroffen overeenkomsten dienen te worden nageleefd. Betwistingen moeten door internationale rechtsinstanties worden opgelost en het aanwenden van geweld kan alleen worden verantwoord door de noodzakelijkheid de rechtsorde in stand te houden.

De I.J.C. treedt als aanklaagster op ten opzichte van al diegenen, staten, groeperingen of enkelingen die de beginselen, waarop deze rechtsorde steunt, miskennen.

Deze beginselen en doeleinden werden op zeer voortreffelijke wijze in het licht gesteld op het congres door de I.J.C. gehouden te Athene in juni 1955 en waar 150 juristen uit 48 landen waren samengekomen om te onderzoeken « welke minimale waarborgen noodzakelijk blijken om de naleving van de rechtsorde en de bescherming der enkelingen ten aanzien van de staatswillekeur te verzekeren ».

Sprekende over de beraadslagingen en beslissingen van het congres van Athene, aarzelde de voorzitter van het Opperste Gerechtshof van de Verenigde Staten, Earl Warren, niet te verklaren: « Indien in 1980 de

Vlaamse Juristen,

abonneert U

op het

Rechtskundig "Weekblad"

aldaar vooropgestelde beginselen konden worden toegepast in al de landen tot dewelke de deelnemers van het Congres behoorden, dan zou voor altijd het ideaal van een staatsbeleid onderworpen aan het recht, in werkelijkheid zijn omgezet».

* * *

De beheerraad van de Belgische Sectie is samengesteld als volgt :

Voorzitter : de heer H. Moreau de Melen, gewezen Minister van Justitie;

Ondervoorzitters : Prof. Fern. Dehousse, voorzitter van de Raad van Europa en Mevrouw G. Ciselet, Senator en Advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel;

Leden : de heer Prof. L. Fredericq, gewezen Stafhouder en Ere-Rector der Gentse Universiteit; de heer P. Veldekens, gewezen Stafhouder der Advocaten Orde bij het Hof van Verbreking, Professor aan de Rechtsfaculteit te Leuven; de heer H. Fayat, Professor aan de vrije Universiteit te Brussel; de heer P. M. Orban, Professor en oud-Deken der Rechtsfaculteit te Gent. Oud-Stafhouder.

Tot nog toe telt de Belgische sectie een hondertal leden waaronder een twintigtal stafhouders en gewezen stafhouders van onze balies, evenveel professoren in onze Belgische rechtsfaculteiten, en een indrukwekkend getal politieke personaliteiten, behorende tot de drie nationale partijen. Hieronder past het speciaal te vermelden verschillende gewezen Ministers van Justitie.

Het secretariaat wordt waargenomen door Mej. Christiane Rappe, advocaat bij het Hof van Beroep te Gent, Parklaan 23, en is aldaar gevestigd.

Alle Belgische juristen die willen medewerken om het doel nagestreefd door de I.J.C. te helpen verwezenlijken kunnen lid worden der Belgische sectie, mits storting ener jaarlijkse bijdrage van 50 fr. op postcheckrekening nr 55.69.21 der Internationale Juristencommissie - Belgische sectie.

Alle de publicaties der I.J.C. worden hen vanaf dit ogenblik kosteloos toegezonden.

Mogen wij deze beknopte mededeling besluiten met een oproep tot al onze Vlaamse confraters : wij vragen hen hun toetreding als lid der Belgische sectie der I.J.C. dadelijk aan het secretariaat over te maken.

De strijd die thans in de wereld is ontstaan is in eerste orde een strijd tussen twee wereldbeschouwingen en waardoor de vrijheid en de eerbied voor de menselijke persoonlijkheid wordt bedreigd.

Slechts door het handhaven der rechtsbeginselen die aan de grondslag liggen onzer Westerse beschaving kan deze bedreiging worden afgewend.

Het is een plicht van elkeen en inzonderheid van alle juristen de doeleinden te steunen die in dit opzicht door de I.J.C. worden nagestreefd.

P. M. Orban.

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift van de Vrederechters n^{rs} 7-8 - juli-augustus 1956.

Rechtspraak.

Tijdschrift voor Sociaal Recht en van de Arbeids-gerechten, n^{rs} 5-6.

Storme M., Les problèmes généraux de la codification du droit social belge. — Steyaert J., Introduction à la codification du droit social en Belgique.

Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en publiek recht, n° 3 - mei 1956.

J. Pricken, De Belgisch-Nederlandse grens. — Prof.

A. J. Mast, De administratieve rechtsmacht en de grondwet (slot). — A. Depondt, Beschouwingen over de gemeentelijke vertegenwoordiging in een intercommunale vereniging. — J. Claes, De artikelen 2 en 42 van de wetten op de vergoedingspensioenen.

Nederlands Juristenblad, afl. 30 - 8 september 1956.

Prof. Mr C. W. van der Pot, De Grondwetsherziening 1956 (I). — Mr R. Atang Prawirasasra, Hinder. — Mr J. W. Bosch, Rechthistorisch Congres te Leuven. — Dr G. Czaaski, Duitse schadevergoeding voor Nederlandse Nazi-slachtoffers. — Mr E. A. M. Santen, Nog langer rechtsonzekerheid? — Mr Dr J. H. R. Sinninghe Damsté, De procesregeling in de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken. — Prof. Mr J. H. A. Logemann, Antwoord op een memorie van Antwoord. Afl. 31 - 15 september 1956.

Prof. Mr C. W. van der Pot, De Grondwetherziening 1956 (II, slot). — Jhr Mr G. W. van der Does, Bemiddelingsvoorstel t.a.v. de legitieme van echtgenoten. — Mr O. Burghardt, De «grote vertraging». — Mr P. Stoffels, De bijenzwerm in het ontwerp B.W. — Mr J. H. Polenaer, Het nieuwe B.W. misbruik van bevoegdheid.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie, n° 4457 - 8 september 1956.

Mr D. J. Veegens, Overgangsrecht. — Mej. Mr I. A. van der Bent, De tekst van art. 13 Successiewet 1956 en verkrijging door nagelaten betrekkingen van een overleden werknemer.

N° 4458 - 15 september 1956.

Y. D. C. van Duyn, Successiewet 1956 (IV, slot). — Mr Dr A. Spanjer, De ontrecting van de puzzelaar m.o. Y. D. C. van Duyn.

Rechtsgeleerd Magazijn Themis: afl. 4 - 1956.

Mr C. A. Pompe, De conventie van 28 juli 1951 en de Internationale Bescherming van Vluchtelingen. — Mr H. J. Marius Gerlings, 's Rechters costume.

Journal des Tribunaux, n° 4117 - 16 septembre 1956.

Albert Van Ommeslaghe, Charles Gheude. — Jurisprudence.

Revue Pratique du Notariat Belge, 2402e livraison 1956.

O. O. Dalcq, Responsabilité notariale. — Examen de jurisprudence.

Revue de l'Administration et du droit administratif de la Belgique, 8me et 9me livraison 1956.

L. Stichelbaut, Etat Civil. — Loi du 30 juin 1956 modifiant le chapitre VIII du titre du livre Ier du Code civil, relatif aux seconds mariages et le titre VI du livre Ier du même code, relatif au divorce.

Revue Générale des Assurances et des Reponsabilités, n° 7 - juillet-août-septembre 1956.

Roger O. Dalcq, Nécessité de la lésion d'un intérêt légitime. — Jean Fonteyne, Honoraires d'avocat. — Oliver Malter, Prescription de 30 ans.

Recueil Général de l'enregistrement et du notariat, septembre 1956.

E. Schreuder, Beginselen van het Belgisch belastingrecht, par M. Jean Van Houtte.

Jurisprudence du Port d'Anvers, vol. 7 et 8, 1956.

Yves van der Mensbrugghe, Euratom et les obligations internationales de la Belgique.

Recueil Dalloz de Doctrine de jurisprudence et de législation, 29e cahier - 31 août 1956.

Notes de Jurisprudences.

Juris Classeur Périodique. La semaine juridique, n°s 33-34-35-36-37 août-septembre 1956.

Rechtspraak.